De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

Vol. 56. KAAPSTAD, DONDERDAG, 23 DECEMBER 1886. NO. 4,825.

COLONIAL OFFICE CAPE TOWN

VAATWERK.

FARSTIJD.

60 SETS VATEN voorhanden bij den Ondergeteekende, verkrijgbaar tegen de laagste Marktprijzen.

H. ZUIDMEER.

Lady Grey-straat, Paarl.

GELD.

De Ondergeteekende heeft verscheidene Sommen Geld, bedragende van

£200 tot £800,

ter Belegging op Eerste Verband.

F. R. SYFRET.

St. Georgestraat, Kaapstad.

SIR THOMAS SCANLEN

Is Candidaat voor de verkiezing van Director in de ONDERLINGE MAATSCHAPPIJ VAN LEVENSVERZEKERING (MUTUAL).

Somerset West Strand.

UITGEBREIDE PUBLIEKE VERKOOPING VAN ZEER

Kostbare ERVEN,

AAN BOVENGEMELD STRAND.

De Heer LANG LEEUWS, voormeneme Kostbaar Vastgoed, gelegen aan het MELKBAAI, gerieflijk aan het Strand, heeft de eer te laten verkoopen, heeft de eervolle gemachtigd, gemeld Vastgoed per publieke veiling te verkoopen

Op Vrijdag, 24 dezer.

Op het Terrein aan MELKBAAI, gretzende de aangenaamste gedeelten van het Strand, gedeeltelijk in BOUWERVEN van 60 voeten in de grootte van elk Erf van 120 voeten in breedte, front makende en 120 voeten in lengte.

Dit Vastgoed is van voornemen Vissscherij op gemelde Plaats te doen, en zal voor dat doel eenige Huisjes doen bouwen, waa door hij in staat gesteld zal zijn gedurende hun verblijf alles te voorzien. Versch Water in overvloedige hoeveelheid te verkrijgen, en de aangenaamheid aan gedeelte van het Strand welke niet ten achteren te staan

Verkooping te beginnen te 10 ure vm.

P. J. BOSMAN, P.W. zn., Afslager.

Strand, 11 Dec. 1886.

Pleziertogtje naar Houtbaai en terug op Maandag, den 27sten dezer, en Maandag, 3 Jan. 1887.

De Stoomboot *Tijger* zal op bovengemelde Pleziertogtjes, het Bassijn, Kaapstad verlaten, te half 2 ure des namiddags, terugkeeren te 6 uur n.m.

Prijs voor Volwassenen, 3s.; Kinderen half prijs. Dit is met inbegrip van Rijtuigen aan boord brengen te Houtbaai.

Kaartjes zijn verkrijgbaar bij de Ondergeteekenden en aan boord.

ANDERSON & MURISON.

BAZAAR.

EEN BAZAAR ten behoeve van het ENGELSCH ZENDINGHUIS zal gehouden worden in de Zendinggebouwen, 44 Bree-straat, en 1 Long-straat, op DONDERDAG en VRIJDAG, 30 en 31 DECEMBER, beginnende te 10 uur.

Bijdragen voor dit doel zullen met dank worden ontvangen door Juffrouw FAURE, Mevrouw Hofmeyr, De Wet, Buitengracht, Mevrouw Neethling Bos, Breestraat.

Een Kerstboom in den avond wezen. Toegang 2 Sh.

ONDERLINGE Maatschappij van Levensverzekering (Mutual.)

De HEER PAUL DE VILLIERS is candidaat voor de vacature ontstaan in de Maatschappij, ontstaan door het vertrek van den Weled. Heer Mostert.

KLAPPERS.

(KOKOSNOTEN).

Een verse Bezending van 5,000 Goede en Versche KLAPPERS is aangekomen en wordt verkocht tegen groote Vermindering van Prijzen.

WARNER & Co., Kazerne-straat.

ZACHARIAS Jezus armen ontslapen, aan de Paarl, 19 December 1886, ons teergeliefd Dochtertje BERTHA ELIZABETH ROUX, in den ouderdom van 7 Maanden en 15 dagen.

Diepbedroefd onze treurige harten aan Hem overgeven. Wij willen daarom niet weenen tot Hem, die ook eenmaal tot ons sprieken zal: *Tot Dat Kimi!*

S. J. VAN DER SPUIJ, V.D.M.
J. C. VANDER SPUIJ, geb. Louw.

Publieke Verkooping.

DE Ondergeteekenden zullen

OP DINGSDAG,

DEN 11DEN JANUARIJ AANST.,

OP HET DORP

MALMESBURY,

Uit hunnen Vendukraal, voor rekening van de heeren SCHICKERLING en RABE

PUBLIEK VERKOOPEN:

30 Trekossen
300 Schapen.

Allen in goede conditie en zullen zeker present zijn.

J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

Malmesbury, 20 Dec. 1886.

KENNISGEVING.

Kantoor van den Civielen Commissaris, Kaapstad, 21 December 1886.

AL degenen die eenige objectie hebben tegen den verkoop onder Art XVIII van Wet No. 14 van 1878, aan den heer F. T. SMITH, van den Grond hieronder omschreven, worden verzocht hunne objecties in te zenden overeenkomstig Art, XX, bij den Landmeter Generaal, op of vóór den 26sten Februarij 1887.

H. R. HORNE, Civiele Commissaris, Kaapsche Afdeeling.

Beschrijving van het bovengenoemde Stuk Land.

Groot omtrent 3 Morgen; belend ten noorden door Erf No. 3, applicant's eigendom, ten zuiden door een Weg, ten oosten door ledig land, en ten westen door Perceel No. 35; gelegen op de Diep Rivier Vlakte, in de Kaapsche Afdeeling.

KENNISGEVING.

Kantoor van den Civielen Commissaris, Kaapstad, 21 December 1886.

AL degenen die eenige objectie hebben tegen den verkoop onder Artikel XVIII van Wet No. 14 van 1878, aan den heer B. T. LAWTON, van den Grond hieronder omschreven, worden verzocht hunne objecties in te zenden, overeenkomstig Artikel XX, bij den Landmeter Generaal, op of vóór den 26sten Februarij 1887.

H. R. HORNE, Civiele Commissaris, Kaapsche Afdeeling.

Beschrijving van het bovengenoemde Stuk Grond.

Groot omtrent 13 vierkante roeden; belend ten noorden door een Weg of Passage, ten westen door gedeelte van Zorgvliet, applicant's eigendom, ten zuiden door Kroonland, en ten oosten door den Hoofdweg naar Simonsstad; gelegen te Mowbray, in de Kaapsche Afdeeling.

POSTBERIGT.

KERST- EN NIEUWJAARSDAG.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving tot algemeen naricht, dat op Zaturdag, 25 December (Kerstdag) er maar één aflevering van Brieven door den Brievenbesteller in de Kaapstad zal zijn, beginnende ten 8.30 v.m., en een inzameling van Brieven van de Brievenbussen in het District der Stad, nam., tusschen 6 v.m. en 7 v.m.. op de uren genoemd op de kenningsgevingsplaat op elken Bus.

Op Zaturdag, 1 Januarij 1887, zal er geen aflevering door den Brievenbesteller zijn, maar de inzameling van Brieven van de Brievenbussen zal plaats vinden op hetzelfde uur als op Kerstdag.

Het Poste Restante aan het Algemeene Postkantoor zal open zijn voor den verkoop van Postzegels en de registratie van Brieven van 8 v.m. tot 1 n.m., op beide bovengemelde dagen. Geen Geld. orderbezigheid zal op die dagen worden gedaan.

Mails zullen naar plaatsen aan den Hoofdspoorweg en de Kolonie in het algemeen worden verzonden op de gewone uren. Naar Groenepunt, Zeepunt, en plaatsen tusschen Kaapstad, Wijnberg en Simonsstad, zal er maar éénе verzending zijn, voor dewelke de Brievenbus aan het Algemeene Postkantoor, zal gesloten worden om 6.30 v.m. De Mails ontvangen van Kantoren tusschen Wijnberg en Kaapstad, zullen niet worden afgeleverd door den Brievenbesteller op den 25sten dezer.

Het Hoofd-telegraafkantoor zal open zijn op bovengemelde dagen voor de ontvangst en verzending van Telegrammen gedurende dezelfde uren als des Zondags, nam., van 8 v.m. tot 10 v.m., en van 5 n.m. tot 7 n.m.

G. W. AITCHISON, Postmeester Generaal.

Algemeen Postkantoor, 21 December 1886.

ANTH. M. DE WITT

ARCHITECT, ENZ.

Kantoor, CREWES' GEBOUWEN,

KAAPSTAD.

OPENING, 25 DECEMCER.

Eerste Saizoen in Kaapstad.

Het Groene Photografische Studio,

19, PLEINSTRAAT.

SPECIAAL STUDIO VOOR PHOTOGRAFIE in alle takken der Kunst. Persoonlijke aandacht gewijd, en satisfactie altijd gewaarborgd. Door het invoeren van

SPECIAAL STELSEL VAN VERLICHTING,
SPECIALE APERAAT,
SPECIALE TOEBEHOOREN, enz.

Verwacht J. D. H. dat zijn produkten thans allen andere tegen denzelfden prijs zullen overtreffen.

Studio uren van 9 v.m. tot 4 n.m.

Het *Morgenlicht* is het beste gedurende de Zomermaanden. Agent voor McKELLANS Driedubbele patente camera.

Monsters te zien aan het Studio.

Te Koop direct van den Fabrikant.

1 30-Duim Fransche Steen Korenmolen,

Met Stoommachine compleet, tegen lagen prijs voor Kontant.

R. KEARNS,
Ingenieur en Agent voor den Fabrikant,
Kerkplein, Kaapstad.

WELLINGTON

DE GROOTE KWARTAALS-MARKT alhier zal gehouden worden op

WOENSDAG, 29 DEC. E.K.,

Te beginnen 's Morgens ten half Zes Ure.

Op last van Commissarissen,

F. W. DE WET, Secretaris.

Municipaal Kantoor, Wellington, 21 December 1886.

Paarlsche Municipaliteit

KENNISGEVING.

DE gewone KWARTAALS-MARKT alhier, zal gehouden worden op DINGSDAG, DEN 28STEN DEZER, een aanvang te nemen 's Morgens ten half zes ure.

Op last van Commissarissen,

H. G. F. ENSLIN, Secretaris.

Municipaal Kantoor, Paarl, 13 December 1886.

EXECUTEURSKAMER.

In den Insolventen Boedel van J. G. en P. G. LOUBSER, van Zwartwater, nabij Darling.

DE kostbare en wijdberoemde Plaats "ZWARTWATER," tezamen met de Levende Have, Produkten, Losgoed, enz.

ZAL PER PUBLIEKE VEILING WORDEN VERKOCHT,

Op Dingsdag 25 Januarij 1887.

Verdere bijzonderheden in toekomstige Advertenties.

F. J. BROERS, Secretaris.

MEUBELEN MEUBELEN MEUBELEN

DE GROOTSTE VOORRAADIN ZUID AFRIKA,

SUPERIEUR KOLONIAAL GEMAAKTEN

De beste waarde voor het geld in de Kolonie.

D. ISAACS & Co.

VOORKAMER SETS—Elegantie en Sterkte Vereenigd

D. ISAACS & Co.

EETKAMER SETS—Massief en Substantieel.

D. ISAACS & Co.

SLAAPKAMER SETS—Van verschillende Houtsoorten en Patronen.

D. ISAACS & Co.

LEDEKANTEN—Onvergelijkelijk in qualiteit en Prijs.

D. ISAACS & Co.

TAPIJTEN—Axminster, Brusselsche, Tapijtwerk, Kidderminster enz., de laatste Modes en Kleuren.

D. ISAACS & Co

OVERTREKSELS VOOR MEUBELEN—Zijden, met figuren, Tapijtwerk, Cretonnes, Repps, Pluis, enz. de Nieuwste Patronen.

D. ISAACS & Co.

Het Goedkoopste Handelshuis voor Meubilair, IJzerwerk, Porcelein Goed, Aardewerk, Glaswerk, Messenwaren, Fleetwaren en alle andere Huishoudelijke Benoodigdheden.

D. ISAACS & Co.

Alle Artikelen zijn in duidelijke Cijfers gemerkt tegen Netto Prijzen, voor Contant.

VERTOONKAMERS:

86, 88, 90 en 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag postvrij toegezonden.

NIEUW WEEKBLAD.

"Zuid Afrikaan" Kantoor,
10 December 1886.

VAN onderscheidene personen is het verzoek tot ons gekomen, om een Maatschappelijk *Weekblad* op touw te zetten, een blad in zuiver Afrikaanschen geest en vriendschappelijk jegens de Kerk.

Alvorens wij aan dit verzoek voldoen, wenschen wij te weten te komen in hoeverre de behoefte aan zoodanig blad wordt gevoeld en welke ondersteuning het zou erlangen.

Wij verzoeken daarom een ieder die de onderneming wenscht te ondersteunen zoo vriendelijk te willen zijn, ons voor den 10den Januarij eerstk. te melden, op hoevele inteekenaren, in zijn distrikt, het blad naar zijn oordeel zou kunnen rekenen.

Het zou des Vrijdags of Zaturdags verschijnen, in hetzelfde formaat als de *Zuid Afrikaan*, met Bijvoegsels, indien vereischt—eene breedvoerige opsomming van het nieuws der week, Brieven van Europeesche Correspondenten, Hoofdartikelen over Maatschappelijke en Kerkelijke aangelegenheden, Marktberigten, Verslagen van Parlementaire, Synodale en Ringsvergaderingen, Officieele Kerkelijke berigten, Lectuur voor den huiselijken kring en het jongste telegrafische nieuws inhouden, en niet meer dan 10s. per jaar (vooruit betaalbaar) kosten.

HOFMEYR & REGTER.

JAMES ROBERTSON,

BIEDT TE KOOP AAN TEGEN LAGE PRIJZEN

LOODEN PIJPEN, ½ tot 2 duim
GESLAGEN IJZEREN PIJPEN, ¾ tot 2 duim
GEGOTEN PIJPEN, tot 6 duim, AARDEN PIJPEN tot 12 duim
DAM SLUIZEN, "Centrifugale" Pompen
KRUIWAGENS, WIJNGAARD SCHOFFELS
SIKKELS, ZEISEN.

LSOOK,

BRANDRAM'S BLOEM VAN ZWAVEL,

IN 'T GROOT EN KLEIN.

IJzer- en Hardewaren Pakhuizen,

PLEINSTRAAT, KAAPSTAD.

GRAVEN! VORKEN! GRAVEN!

DE WAAL EN DE KOCK,

24 BURGSTRAAT, KAAPSTAD

LANDEN NU:

GRAVEN.

PARKES, Kaapsche, Diamond, Shamrock, Socket & Strapped LYNDONS Patent—LUCAS' Kaapsche, Socket, enz., enz.

SPITVORKEN.

4, 5 en 6 Tanden, Superieure qualiteit.

LEDEKANTEN.

Katels, Fransche, Halfkap, Vollekap, Tent.

Timmermans, Wagenmakers en Smidsgereedschappen

De allerbeste qualiteit tegen verminderde Prijzen.

ASSEN EN VEEREN.

Kar, Wagen, Schotsche Kar, Cab-, enz.

EN EEN GROOTEN VOORRAAD

ALGEMEENE IJZERWAREN.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tothiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den Heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree- en Korte marktstraten, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

A. Fergusson & Co.'s BREADALBANE Highland Whiskey.
Robertsons's Scotsche Whiskey en andere welbekende merken
Calcutta Produkten van iedere soort, waaronder Olie,
Zakken, Tamarinden, Rijst, Salpeter, enz., enz.
Keurig assortiment Cigaren
Klappertjes
Brandram's beste B.B. Bloem van Zwavel
Vol assortiment Oliewaren.

J. C. STEIJTLER & CO.

15 Uitmuntende Extra Vette Slagtossen
5 " " Slagtkoeijen
130 " " Kaapsche Schapen
120 " " Kapater Bokken (groot en zwaar).

OP DINGSDAG,

28 DECEMBER AANST.,

ZAL OPGEMELD GETAL VEE

In extra goede conditie, en opgebragt uit het Distrikt Piquetberg,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT

TE KLAPMUTS STATIE.

Zij zullen zeker present zijn.

JACS. J. EKSTEEN.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Gouvernementsberigt

NO. 1069—1886.

Kantoor van den Commissaris van Kroonlanderijen en Openbare Werken, Kaap de Goede Hoop, 20 December 1886.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving, dat de Regering van voornemen is Zijn Excellentie den Gouverneur aan te bevelen, dat de werking van de Wet op Mijnen van Edelgesteenten en Mineralen, No. 19 van 1883 uitgebreid worde tot het MILLWOOD TERREIN, behelzende Perceelen A,B,C, L,M,N,O en P, in de Afdeeling Knijsna en dat gemeld terrein overeenkomstig gemelde Wet verklaarde worde een Alluviale Delverij en Mijn te zijn.

De datum welke het Zijn Excellentie den Gouverneur zal aanbevolen worden vast te stellen voor de uitreiking van de Proclamatie is nog niet bepaald, maar het zal een vroegtijdige zijn nadat het Reglement voor het bestuur en bewerken der alluviale delverij en mijn zal zijn opgesteld.

F. SCHERMBRUCKER, Commissaris.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER.

In den Boedel van wijlen ANNA HILLETJE BASSON, geb. RUST, Weduwe van wijlen MATTHIJS MICHIELSE BASSON.

Verdeeling der Fidei-commissaire Erfenis van wijlen MARIA BARBARA BASSON.

HIERMEDE wordt kennis gegeven, dat de DISTRIBUTIEREKENING van bovengemelde Fidei-commissaire Erfenis ter inzage van Erfgenamen zal liggen aan het Kantoor van de Executeurskamer te Malmesbury, tot den 1sten Februarij 1887, waarna, indien er geene objectie gemaakt wordt, dienovereenkomstig zal gehandeld worden.

B. WETHMAR, Executeur Datief.

Kaapsche Afdeelingsraad.

Tenders voor Voer.

TENDERS zullen worden ingewacht aan dit Kantoor, tot 10 uur op DINGSDAG MORGEN, den 11den JANUARIJ 1887, voor het leveren van de beste Koebergsche Havergerven, in de volgende hoeveelheden, aan de ondergemelde Wegstations, nam:—

Duikervlei	...	...	20,000 lbs.
Koeberg	...	...	20,000 "
Durbanville	...	...	20,000 "
12de Mijl, Maitlandschen Weg	...	...	20,000 "
Zoutrivier	...	...	130,800 "
Mowbray	...	...	80,000 "
Wijnberg	...	...	70,000 "
Totaal	...		360,800 "

Monsters van niet minder dan 25 lbs. gewigt moeten naar dit Kantoor worden gezonden.

Tenders mogen worden ingezonden voor de geheele hoeveelheid of voor eenig gedeelte daarvan.

Op aanname van eenigen Tender of Tenders, moet met de aflevering begonnen worden op 1 Februarij, en die moet voleind zijn op of voor den 30sten April 1887.

Op last,

C. LIND, Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad, 60 Adderleystraat.

STELLENBOSCH.

BIJ Mej. WIUM, op den 15den van iedere maand (op verzoek) voor raadpleging voor Kunstmatige Tanden, enz. B. T. HUTCHINSON, Tandheelmeester (L.D.S., B.C.S.) 2 Nieuwestraat, Kaapstad.

Wellington Bank.

Berigt aan Deelhebbers.

DE JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING van Deelhebbers zal, overeenkomstig Artikel 25 van de Acte van overeenkomst, gehouden worden in het Bankgebouw, op

Zaturdag, 15 Jan. 1887,

'S MORGENS TEN 9 URE,

ten einde van Direkteuren te ontvangen een algemeene opgaaf van de aangelegenheden der Bank, en drie Direkteuren te kiezen in plaats van de Wel-Ed. heeren JACOBUS FRANCOIS MALAN, D. J. zn. en FRANCOIS PAULUS MARAIS, G. zn., die bij beurtwisseling aftreden, een van wie bij deze gelegenheid herkiesbaar is, en twee in plaats van den WelEd. heer JOHAN FREDERICH PENTZ, die bedankt heeft en den Wel-Ed. heer JACOBUS FRANCOIS MARAIS, J. zn., die overleden is.

Voorts wordt kennis gegeven dat geene Aandeelen in deze Bank overgemaakt zullen worden van af den 15den December 1886, tot den 15den Januarij 1887.

Op last van Direkteuren,
MARTHS. L. SMITH,
Kassier.

Wellington Bank, 4 Dec 1887.

Lijst van Deelhebbers die verkiesbaar zijn als Direkteuren :—

Atkins, J. S.	Marais, F. P., G. zn.
Bisseux, Isaac	Marais, J. F., G. zn.
Buxmann, J. H. V.	Merwe, S. W. J. v. d.
Cillie, G. J., P.zn.	Pentz, M., J. F.zn.
Cillie, D. G., P.zn.	Plessis, J. G. du
Hamman, E. C.	Retief, P. R.
Hugo, F. J., P.zn.	Retief, J. J.
Joubert, W. A.	Retief, E. G.
Joubert, J. A., P.zn.	Rossouw, P. L., J D. zn.
Kriegler, S. G.	Roux, d. L. le, H. zn.
Latezan, S. P.	Roux, D. B. le, Sr.
Leeuw, R. J. de	Smit, H. J., J. A. zn.
Malan, G. D., J. J. zn.	Spuy, D. J. A. van der
Malan, J. J., J. J. zn.	Schwartz, H. D., F. zn
Malan, B. G. J., J.J. zn.	Toit, G. P. du
Malan, D. G., F. S. zn.	Toit, S. F. du
Malan, J. F., D. J. zn.	Toit, J. F. du
Malan, J. D.	Toit, D. S. A. du
Malherbe, W. D., S. zn.	Toit, D. A. du
Malherbe, E. G., P.zn.	Villiers, J. J. de, A.Pzn.

LIJST VAN VERBANDEN.

HYPOTHEKEN.
December

14 Wiggill, F E ..	Staples, W ..	Queen's T
14 Foster, J ..	Pringle & Co ..	Matatiele
14 Batha, W J J ..	Pope, C A ..	Seymour
14 Duraan, G A ..	Chapman, Bd W	H T'wn
14 Malan, J P ..	Roux, G J ..	Paarl
15 Mocke, P J K	Stephens, C ..	Kaapstad
15 Pannack, F ..	Bam, J A ..	Kaapstad
15 Odendaal, M J	Adshade, C ..	Swellend
15 Geldeblom, J J	Akerberg, S ..	Riversdal
15 Abrahams, E& J	Thomas, J & Co	Seymour
KUSTING		
14 Schoeman, C A	Mutual ..	Somers O
GENERALE.		
14 Brink, M B ..	Parow, J ..	Kaaps Af
CESSIE.		
14 Maritz, D J ..	Gohl, W F ..	Beaufort
15 Villiers, F W B de ..	Equitable ...	Stellenb
KONTRAKTEN.		
14 Bois, A C .. Joubert, A S ..	.. ..	Albert
14 McKay, R .. Clements, S J ..	.. ..	Kaapstad
14 Buitendag, H P C .. Viljoen (S F Dreyer)	.. ..	Barkly O

MARKTPRIJZEN.

Van 21 tot 22 Dec 1886.

	£	s.	d.		£	s.	d
Aardappelen, per mud ..	0	6	0	—	0	8	6
Appelen, per 100	0	0	6	—	0	1	3
Abrikozen, per100...	0	0	5	—	0	1	4
Beet, per bos	0	0	1	—	0	0	1
Boter, per lb. ...	0	1	6	—	0	1	6
Groene Uijen, per bos ..	0	0	0½	—	0	0	½
Eenden, per stuk ..	0	2	0	—	0	2	5
Eijeren, per 100 ..	0	6	10	—	0	7	9
Ganzen, per stuk ..	0	2	9	—	0	3	0
Groene Erwten perbh	0	4	0	—	0	4	0
Hoenders, per stuk ...	0	1	11	—	0	2	3
Haverg. per 100 lb. ...	0	2	7	—	0	3	3
Kool, per stuk	0	0	1	—	0	0	1½
Koren, per mud ...	0	16	6	—	0	16	6
Kalkoenen, per stuk ..	0	4	9	—	0	6	6
Pompoenen per stuk ...	0	0	4	—	0	0	4
Peterselie, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Rijsjes, per mud ...	0	7	6	—	0	9	6
Rapen	0	0	1	—	0	0	1
Uijen, per mud ...	0	5	6	—	0	6	6
Vijgen per 100 ...	0	2	6	—	0	2	6
Wortelen, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1

Dingsdag, 21 Dec. 32 Wagens en 44 Karren.
Woensdag, 22 Dec, 64 Wagens en 28 Karren

NIEUWE MARKT.

Van 21 tot 22 Dce 1886.

	£	s.	d.		£	s.	d
Aardappelen, per mud...	0	5	0	—	0	10	3
Abrikozen, Groene per 100	0	0	7	—	0	1	7
Azijn, per ¼ halfaam ...	0	5	9	—	0	10	0
Abrikozen, drooge, per lb	0	0	4½	—	0	0	5½
Bokken, per stuk ..	0	8	6	—	0	8	6
Beet, per bos	0	0	0½	—	0	0	1
Boter, per lb.	0	1	0	—	0	1	8
Duiven, per stuk	0	0	4½	—	0	0	5
Eenden, per stuk	0	1	9	—	0	2	3
Eijeren, per 100	0	6	0	—	0	8	8
Ganzen per stuk ...	0	2	0	—	0	3	9
Groene Erwten, per bh	0	7	4	—	0	9	6
Groene Noten	0	0	5½	—	0	0	5½
Honig, per lb	0	0	6	—	0	0	6
Hoenders, per stuk ...	0	1	3	—	0	2	2
Kalkoenen, per stuk ..	0	3	0	—	0	9	2
Komkommers, pr. 100	0	2	0	—	0	2	6
Klappers, per stuk ..	0	0	2½	—	0	0	2¾
Kool, per stuk	0	0	0½	—	0	0	1½
Meebos, per lb. ..	0	1	1	—	0	1	3
Makouwen, per stuk ..	0	2	6	—	0	3	3
Mielies, Groene, pr. 100	0	3	4	—	0	3	4
Pruimen, per 100	0	1	0	—	0	1	10
Peren, per 100	0	2	0	—	0	2	6
Patattas, per mud	0	5	8	—	0	5	8
Pijnappelen, per stuk ...	0	0	4	—	0	0	5½
Speenvarkens, per stuk...	0	4	0	—	0	6	1
Tomatoes, per 100 ..	0	1	6	—	0	6	10
Vijgen, per 100	0	3	0	—	0	4	0
Wortelen, per bos. ..	0	0	0½	—	0	0	0½
Witte Wortelen, per bos.	0	0	1½	—	0	0	1½

VERKOOPINGEN.

Dec 23.—Paarl, Vaste en Losse Goederen, van D. J. du Toit, M. M. zn.,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

„ 23.—Uitkijk, Koeberg, nabij Klipheuvel Station, Levende Have, Boerderijgereedschap, Graan, enz, in den boedel van wijlen den heer J T Rollandt,—J S Marais & Co, Afslagers

„ 27.—Stellenbosch, Vaste Goederen, Boerderijgereedschap, enz, van G. L. Meiring.

„ 31.—Malmesbury, Vastgoed, in den insolventen boedel van M. M. J. Muller, geb. Gous,—J. W. Moorrees, jr., & Co., afslagers.

Jan 11—Zandberg, Levende Have, van P A Louw,—Chas M Eryer, Afslager.

„ 11.—Malmesbury, Ossen en Schapen,—J. W. Moorrees, jr. & Co., Afslagers.

„ 19.—Klipplaatsfontein, afdeeling Colesberg Vaste en Losse Goederen, Huisraad, Boerderijgereedschap, Graan, enz., in de boedels van wijlen P. J. Pienaar en E. W. Pretorius,—Sluiter en Neser, Afslagers.

Feb 16.—Buffelsvlei, afdeeling Colesberg, Levende Have, Boerderijgereedschap, Karren, Wagens, Huisraad, enz.. in den boedel van wijlen den heer F. J. van Zijl,—Sluiter & Neser, Afslagers.

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVALS.

Dec. 20.—Ilia, Austr bk (of Cattaro), 746 tons, Capt A Radimiri, from Cardiff S pt. 1, to this port. Cargo, coals. USS Co, agents.

21—Pembroke Castle, CRMS (of London) 3,936 tons, Capt J B Harrison, from East London Dec 15, Algoa Bay, 19, to this port and London. Cargo, general. Castle Mail Packets Co, agents.

TABLE BAY—DEPARTURES.

Dec 21—Duart Castle, CRMS, 1,179 tons, W Hall, for Natal and Mauritius. Cargo general.

21—Venice, CRMS, 311 tons, R Winder, for Mossel Bay. Cargo general.

22—Roslin Castle, CRMS, 2,746 tons, J C Robinson, for Algoa Bay and East London. Cargo, general.

22—Dunkeld, CRMS, H H Broadfoot, for Mozambique and intermediate coast ports. Cargo, general.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 23 DECEMBER 1886.

KERK EN DAGBLADPERS.

WAT wij, veertien dagen geleden, onder dit opschrift nederschreven zal welligt sommigen onzer lezers in het geheugen zijn gebleven en velen niet; maar hetgeen thans, door een "onderteekenaar" der circulaire omtrent het *Weekblad*, er tegen wordt geschreven is niet van dien aard dat wij het noodig achten in antwoord er op in een nadere uiteenzetting te treden van ons toenmalig betoog. Evenmin zullen wij over den twijfel uitweiden dien de "onderteekenaar" koestert over ons in acht nemen der dagblad étiquette toen wij de bewuste circulaire bekend stelden. Komt ons een gedrukt stuk van dien aard in handen, dan zien wij niet in waarom wij geen regt zou len hebben om het publiek er meê bekend te maken. Er zijn echter, in den brief van "onderteekenaar", een paar punten waar wij niet op mogen zwijgen. En wel vooreerst wat hij over de *Patriot* zegt. Aan deze laten wij het over zich tegen de aantijgingen van "onderteekenaar" te verdedigen, en het is een bekende zaak dat wij op vele, ook kerkelijke, kwesties andere gevoelens koesteren dan onze Paarlsche tijdgenoot; maar wij vragen of men een blad mag betichten van sympathie met den arbeid der Kerk te missen, louter omdat het zich niet onthoudt van aanmerkingen op de arbeiders? In het politieke heeft de *Patriot* zich dikwijls op dezelfde wijze tegen mannen uitgelaten waar wij, als Afrikaners, ons vertrouwen in stellen als in het kerkelijke tegen sommige invloedrijke leeraars der Ned. Gereformeerde Kerk; maar daarom zullen wij in de verste verte er niet aan denken om in de *Patriot* een vijand van het Afrikaanderisme te zien. Wij doen aanhalingen uit gemeld blad, nu eens wanneer het, onzes inziens, den spijker op den kop heeft getroffen, dan weder alleen omdat wij het van belang achten dat onze lezers weten welk gevoelen de *Patriot* op een of ander punt is toegedaan; en nu beweert onderteekenaar dat dit een der redenen is waarom *velen met ons blad meer en meer ontevreden worden, en de een na den ander er voor bedankt.* Nu kunnen wij "onderteekenaar" verzekeren dat hij *zich vergist* als hij zegt dat, uit ontevredenheid met ons blad, de een na den ander er voor bedankt. In de booze tijden die hier in Z. Afrika geheerscht hebben en die ook tot den ondergang van het *Volksblad* hebben bijgedragen, hebben sommige onzer inteekenaars zich genoodzaakt gezien om voor ons blad te bedanken, terwijl wij andere moesten schrappen omdat zij niet bij magte waren ons het verschuldigde te betalen; maar die bedankten gaven ons bijna zonder uitzondering bepaaldelijk te kennen dat zij niet bedankten omdat zij tegen onze zienswijze waren, maar alleen omdat de tijden hen noodzaakten zich te bekrimpen, zullende zij op nieuw inteekenaars worden als de maatschappelijke hemel weder verhelderde. Op dit oogenblik echter, schoon de wolken nog lang niet verdwenen zijn, is het getal onzer inteekenaars weder snel aan het toenemen.

Dat wij den Afrikaner als "eenzijdig, bekrompen, half onchristelijk" voorstellen, en dat wij met zoo te doen een schadelijken invloed oefenen, dat is een verwijt dat ons niet verbaast uit "onderteekenaars" mond te hooren. Wij raden onzen correspondent aan, met het oog op dit punt, te lezen wat Prot. Spruyt, in een andere kolom van dit ons blad, over zeker soort van "humanisme", en een "cosmopolitische leer" zegt welker aanhangers hier in Zuid Afrika stof tot ergernis zullen vinden. Niet dat eenig lid der Synode met Van Vloten zeggen zou "geen Jood noch Christen maar mensch." Christen wil men zijn, maar het ontbreekt hier niet aan hen die vergeten dat zij, naast de Christelijke Kerk in de hoogste opvatting des woords, die hun als tot hemelsch vaderland strekt, toch ook een aardsch vaderland hebben, en naast den pligt dien zij door bevordering van Zending, Zondagschool en ander werk van denzelfden aard vervullen dien van nationaal zelfbehoud, van handhaving van nationaal belang en nationale traditie moeten waarnemen. Wij veroordeelen hen niet. Deels zijn er redenen van geheel persoonlijken aard, b. v. van afkomst en omgeving, die hun hart in de Afrikaner zaak koud maken; deels lijden zij óf aan een eenzijdigheid die een kant van hetgeen waar en regt is hun verbergt, of aan een oppervlakkigheid die hen belet om in de zaken een diepen blik te slaan. Dat alles is menschelijk, en niet eenmaal menschelijk in den min gunstigen zin des woords. Die zijn levensgenot en welligt zijn leven offert aan de uitbreiding van het Koningrijk Gods, dien zal men eeren en anderen ten voorbeeld stellen, ook al blijkt het dat hij aardsche zaken niet altijd in het regte licht beschouwt. Die voor zich een ideaal van waarheid en regt gevonden heeft waar hij zich naar rigt, die moge veel van hetgeen er om hem is verkeerd beoordeelen, maar de oorsprong van zijn dwaling pleit voor hem. Maar een nationale dagbladpers die de nationaliteit verloochent die zij moet handhaven, en de eigenaardigheden harer natie als bekrompenheid en eenzijdigheid veroordeelt in plaats van naar den dieperen grond er van te zoeken, die vervult hare roeping niet. Ons is reeds vroeger verweten dat wij het Afrikanerdom verkeerd voorstelden; maar hij die het verwijt tot ons rigtte moest later erkennen dat het Afrikanerdom zijn winkel voor den onzen verliet. Een goedkoop *Weekblad* kan, juist omdat het goedkoop is en de leeslust en politieke zin der Afrikaners nog niet overal ontwikkeld is, ons schade toebrengen, en dat mannen van hoog gezag in de Ned. Gereformeerde Kerk zulk een blad in het leven roepen ten einde den invloed der tegenwoordige Afrikaner bladen tegen te gaan, dat is iets wat ons niets slechts een gevaar dunkt maar ons ook grieft omdat wij voor de belangen der Kerk een even warm hart hebben als voor die van Staat en natie. Of echter een poging van de mannen der Kerk om, den kansel reeds inhebbende, ook nog de dagbladpers te annexeren en op politiek zoowel als maatschappelijk gebied de bevolking te leiden juist gezien en ondersteuning waardig is, dat is een punt dat wij aan het oordeel onzer lezers moeten laten.

'T EEN EN ANDER.

ZONDER dat wij Dr. Zinkgraf's denkbeelden omtrent de zending in allen deele beamen,—want zij zijn, meenen wij, slechts ten deele op feiten gegrond,—gelooven wij toch dat hij geen ongelijk heeft met het zendingsstelsel waarbij Naturellen allereerst geleerd worden te arbeiden, boven dat te stellen dat hen tot op den jongelingsleeftijd op school houdt. Wij kunnen ons zelfs voorstellen dat juist hierom de invloed der Roomsche Zending op de Naturellen voor deze zoowel als voor de met hen wonende Kolonisten beter werken kan dan die der Protestantsche, zoo als zij niet zelden in Naturellenstreken wordt gedreven. De Roomsche Kerk is echter een magtig ligchaam, en hare zending kan op den duur even gevaarlijk worden als haar schoolwezen. Liever dan haar te begunstigen zouden wij Protestantsche zendelingen tot op zekere hoogte den door de Roomschen ingeslagen weg zien betreden, zoo als trouwens hier en daar reeds geschiedt.

Dr. Smuts heeft een brief vol klagten over de Londensche Tentoonstelling en de behandeling der Kapenaars aan een hier uitkomend blad gezonden, en met hetgeen hij zegt komt vrij wel overeen wat wij vroeger uit Engelsche bronnen over wanbestuur aan de Tentoonstelling hebben meêgedeeld. Dit zijn intusschen zaken die geen keer meer kunnen nemen, en het verheugt ons te zien dat Dr. Smuts zeer goed kans ziet om Kaapsche wijnen, als zij op behoorlijke manier en volgens Baron Von Babo's stelsel gemaakt worden, in Engeland aftrek te doen verschaffen. Zelfs zijn denkbeeld om in Engeland bodega's van Kaapschen wijn onder toezigt der Kaapsche Regering te laten oprigten, zouden wij niet wraken zoo wij eenige kans zagen om het bij het Parlement ingang te doen vinden. Nu dit echter niet het geval is achten wij het voor onze wijnboeren dubbel raadzaam om de voorgenomen Wijn Export Vereeniging te steunen, tot welker werkkring de oprigting van wijnhuizen te Londen zoo al niet behoort dan toch stellig op den duur zal moeten behooren.

President Kruger heeft plaatsen in Zoutpansberg uitgegeven, ten einde het blanke element aldaar te versterken; en wat wij thans in een telegram uit Pretoria lezen schijnt te toonen dat tegen dien maatregel verzet van den kant der Kaffers zich heeft voorgedaan. Dit dunkt ons een zaak die zeer wel tot een nieuwen oorlog kan leiden. Reeds in President Burgers' dagen was de positie der Kaffers in Zoutpansberg alles behalve in het voordeel der Kolonisten geregeld, en heette het dat als de Sekokoeni oorlog beter was afgeloopen men ook op de zaken van het Noorden orde zou hebben gesteld.

Een jong meisje een bruidegom op te dringen waar zij niet aanwil, dat is geen pleizierige taak, en een dergelijke taak is thans, blijkens een telegram, door Duitschland aanvaard, dat Bulgarije er toe zoekt te brengen om tegen haar zin aan den Prins van Mingrelië hare hand te geven. Ziet men intusschen in de *Graphic* welk soort luidjes de Bulgaarsche Sobranje als leden telt, dan kan men zich voorstellen dat het beoogde huwelijk voor den Prins van Mingrelië evenzeer een van dwang moet zijn als voor de bruid naar wier hand hij dingt. Oud Bulgarije lijkt eenige eeuwen ten achter; jong Bulgarije een zoo opregte schooijerstroep als men ooit te Parijs in revolutionnaire tijden er een gezien heeft.

Een toespraak van den heer Phillipson, ten aanhoore eener Afrikaner Bondsvergadering te Haaspoort, Uitenhage, over besproeijing gehouden, en het ondernemen van besproeijingswerken door de Regering voorstaande, blijkt door de Bondsleden met veel ingenomenheid aangehoord te zijn, en wij twijfelen niet of er zullen van dien kant vertoogen over de zaak bij het Parlement worden ingediend. Wij wagen het niet om het plan van den heer Phillipson te beoordeelen; maar willen de Uitenhagers dat het uitgevoerd wordt, dan is het voor hen het geradenste om de kwestie der besproeijing in de Karroo door een deskundige, b.v. den waterbouwkundige van het Departement van Openbare Werken, te laten nagaan, te zorgen dat een uitvoerig rapport over de zaak aan de vergadering van het Provinciaal Bondsbestuur in Maart aanstaande wordt voorgelegd, en dan, als die vergadering voor het besproeijingsplan is, door den Bond gesteund het voor het Parlement te brengen. Dat verleden jaar het plan van het Reddingsfonds, dat toch volstrekt niet dwaas was, in de Wetgevende Vergadering is verongelukt, dat ligt ten deele daaraan dat de voorstanders er van het niet behoorlijk bestudeerd en geen feiten tot toelichting opgezameld hadden; en wij zouden ongaarne een ander Bondsplan door dergelijke oorzaken zien mislukken.

Z. Exc. Sir Hercules Robinson heeft in de dépêche waarvan wij den inhoud elders meêdeelen de dwaasheid van het plan van den Eerw. heer Mackenzie tot scheiding van het ambt van Hoogen Commissaris van dat van Gouverneur der Kaapkolonie zeer helder uiteengezet, en wij zijn het geheel eens met de *Cape Argus*, vooreerst dat de vereeniging der beide ambten nuttig is, en ten tweede dat wij ons verheugen mogen dat het bewind in Engeland thans aan mannen is toevertrouwd, die zich niet zoo ligt aan allerlei proefnemingen zullen wagen als sommige Liberalen. Maar wat ons treft is dat die Mackenzie nog werkelijk in Engeland mannen van invloed vindt die zijn plannen voorstaan in plaats ze eenvoudig als hersenschimmig daar te laten. Hier in Z. Afrika heerscht heel wat partijstrijd, en toen die strijd heftig genoeg was om hier en daar tot toespelingen op een mogelijken burgeroorlog aanleiding te geven, was de heer Mackenzie bij de partij waar wij niet toe behoorden, werkelijk populair. Toen hij echter met Jan Bergenaar's politiek plan voor den dag kwam, wat geschiedde er toen? Wij bestreden het, en onze aanmerkingen hadden dit ten gevolge dat het nu eens zus dan eens zoo door den vervaardiger werd gewijzigd; maar de partij die gemelden vervaardiger zoo even nog bewierookt had zweeg er over, of maakte er ten hoogste met een dubbelzinnig woordje gewag van, omdat ook zij heel goed inzag dat het volkomen nergens naar leek. In Engeland echter eet men al zulken kost voor zoeten koek op, en noo digt men Harer Majesteits hoofdvertegenwoordiger in Z. Afrika tot het geven van advies over een stuk uit dat nooit ergens anders voor gedeugd heeft dan voor de snippermand.

Elders vindt de lezer een rapport van het verrigte op de vergadering die Dingsdag te Moddergat werd gehouden over de toepassing in de buurt van de Wet ter keering van de phylloxera. De vergadering besloot heel verstandig geenszins te vragen om die maatregelen in eenig opzigt slapper te maken. Integendeel, wat betreft het ontsmetten van het werkvolk, drong zij aan op nog strengere stappen dan die welke thans worden genomen. En op den aanval die in enkele kranten op de wijnboeren is gedaan naar aanleiding van 's heeren Peringuey's jongste rapport werd een afdoend antwoord gegeven door er op aan te dringen, dat een ieder die van outduikingen der wet kennis draagt daarvan dadelijk rapport zal doen aan den veldkornet of aan den inspekteur.

HET PARLEMENT is op nieuw verdaagd tot 21 Februarij.

PRICE, de cabman die onlangs een jongen overreden heeft, is naar de strafzitting verwezen.

DE HEER SAUER, M.L.A., is onlangs 's avonds tegen een paal geloopen, en heeft daarbij zich zoo in zijn tong gebeten dat het puntje er nagenoeg af was.

IN GRIQUALAND WEST is aan den heer J. H. Lange de waarneming van het Openbaar Ministerie bij het Hooge Hof opgedragen, gedurende de afwezigheid van den heer Hopley

SUBIET OVERLEDEN. — Wij vernemen met smart dat twee der geachtste ingezetenen van Wellington, namelijk de heer Marchand, vader van ds. Marchand, en de heer Jacobus Marais, eergisteren subiet zijn overleden.

Dr. L. P. VORSTER, van Philipstown, noo digt in een brief die in het Paarlsche *Advertentieblad* geplaatst is den hoofdvoorstanders van het Vrijwillig beginsel op Scholen uit om een algemeene vergadering over de zaak van dit beginsel op een centrale plek te houden.

"LINWOOD VILLA," te Rosebank, is Maandag op last der curatoren in den boedel van Thos. Steele verkocht, en haalde £660. De kooper had, volgens een berigt in een tijdgenoot, vroeger te vergeefs £800 geboden om het uit de hand te koopen.

HET "GROENE PHOTOGRAFISCHE STUDIO."—Wij verwijzen onze lezers naar de advertentie in ons blad van heden van dit photografisch atelier, dat op 25 dezer staat geopend te worden. Door het invoeren van speciale stelsels van verlichting, enz. hoopt de eigenaar bijzondere satisfactie te geven.

HOLLANDSCH.—Van de 17 kandidaten voor den Civielen Dienst die toegelaten zijn heb ben slechts vier examen in het Hollandsch afgelegd, nl. de heeren Lyell, Broers, Kuys en Beyers. Ds. D. P. Faure examineerde in het vak. Van de gedropenen verongelukten acht op hun spelling en elf op hun rekenen.

GRIQUALAND OOST.—Een correspondent van de *Kaffr. Watchman* berigt uit Kokstad dat het heet dat Fort Donald als militaire post is afgekeurd, en dat eenige "Dutchmen" die door Basutoland—wij vermoeden van den Vrijstaat naar Griqualand Oost,—wilden trekken door de Basuto's daarin belet zijn op grond dat zij geen passen hadden.

ZONNESTEEK.—De *Re echo* berigt dat een 10-jarige Fingo, die te Tzitzikamma door een stamgenoot als veewachter werd gebezigd, op het veld dood is gevonden, en dat men zijn dood aan een zonnesteek toeschrijft. Op de plaats Driefontein, waar dit geschied is, zijn ook varkens en vogelstruizen door de vreeselijke hitte aan hun eind gekomen, en heeft het veldgewas er zeer door geleden.

GRIQUALAND OOST.—De boeren in Umzimkulu hebben, volgens een telegram in een Aliwalsch blad, verklaard dat zij er voor bedanken om van de Kaapkolonie gescheiden te worden. Hoe komt het dat zulke berigten in geen Kaapstadsche bladen vermeld worden? Omdat, antwoorden wij, de Reuter telegrammen al te dikwijls door luidjes verzonden worden die op een manier partijmannen zijn.

WEGGERAAKT.—De *E. L. Dispatch* vindt het verkeerd dat er geen onderzoek is gedaan naar het wegraken van een jongeheer Plage eenige maanden geleden, en zegt dat diezelfde aanmerking toepasselijk is op den heer Dormer. Maar is dan de heer Dormer weggeraakt? Wij verbeeldden ons dat hij in ons midden verkeerde en, als directeur der *Argus* Maatschappij, nog vrij wat meer beteekende dan in vroeger dagen.

ER IS geen middel die den groei der haren zoo spoedig bevordert en daarom gerust aan allen kan aanbevolen worden, als "Hope's Great Hair Restorer," Dr. C. F Juritz & Co.—*Adv.*

HET ABALANDOLOZI REGIMENT, thans ontbonden, blijkt gehad te hebben als kommandant den heer Donald Strachan, met een soldij van 30s., en vijf kapiteins, waarvan één kwartiermeester, elk met een van 15s. daags. Dit waren allen blanken, maar de luitenants, die 11s daags trokken, waren deels blanken, deels Naturellenhoofden, (b.v. George Moshesh van de Oost Griqualandsche Basuto's en Mcirosi Sidoi van de Umzinkulu Baca's).

ALIWAL NOORD.—Vandaar is niets te melden, behalve dat een aanranding van een blinde Europésche vrouw door een Naturel, die echter zijn doel niet bereikte en klop schijnt gehad te hebben, er groote verontwaardiging heeft gewekt, en dat de Stadsklok er steeds sedert een jaar op 10 minuten over drieën staat, iets wat echter in zoover de Aliwallers niet schaden kan als het hun voor hun levensgenot volmaakt onverschillig zou zijn al was het altijd 10 minuten over drieën.

Z. A. REPUBLIEK.—Het nieuws vandaar is van geen belang. De *Republikein* trekt, als naar gewoonte, tegen de Hollanders te velde, die volgens haar in de Republiek veel te veel te zeggen hebben, en in de *Potchefstroomer* vindt men niets anders meldenswaardigs dan dat Dingaansdag en het begin van het beleg van het beleg van Potchefstroom er zonder veel feestelijkheid gevierd zijn, en dat de heer Van Ypeਰen, Landdrost te Christiana, aldaar op zestigjarigen leeftijd overleden is.

NIEUWE LIDMATEN.—Aangenomen op den 17den en voorgesteld op den 19den December 1886, in de Groote Ned. Geref. Kerk, door Ds. A. Steytler, de Broeders:—William Daniel Bekham, Daniel Pieter Arend de Bruyn, Johan Gijsbert Cornelis de Bruyn, Pieter Hendrik Haylett, George Willem Stegmann Morgenrood, Nicolaas Hendrik Zouterdijk; en de Zusters:—Elizabeth Johanna Brevis, Anna Johanna Andrea Kuys, Sophia Johanna Mocke, Aletta Jacob Mostert, Emma Elsabe Heloise Fock Volsteedt, Elizabeth Catharina Fock Volsteedt, Aletta Catharina Magdalena van Reenen en Johanna Cornelia de Villiers.

STELLENBOSCH.—Ons dorp is nu tot zijn oude stilte teruggekeerd, daar de meeste families met hare kinderen voor de vacantiedagen naar het strand en op andere pleizierstoertjes uit zijn; en ik ben juist terug van eenige aangename dagen op de plaats "Amoy" van den heer Meiring doorgebragt te hebben. Zij zijn daar bezig aan het trappen, en het is waarlijk een genoegen de prachtige korengerven te zien, meest allen van vier voet hoog. De grond moet daar bijzonder geschikt wezen voor gezaaide. Hij verwacht ook een goeden oogst. Men kan daar ook het geurigste kelkje wijn genieten, want de heer Meiring laat toe dat er water in zijn wijngaard geleid wordt. Alles schijnt bijzonder goed daar te aarden. Het is jammer dat zijn gezondheid en ouderdom hem nu verpligten deze bij uitstek gezonde plaats te doen verkoopen.—*Corresp.*

EEN DRANKZAAK.—De heer R. Stewart, eigenaar van het Kroon Hotel te Claremont, is tot een zware boete—£10 voor elk geval,—veroordeeld omdat hij een aantal "Royal Scots", die reeds eenigszins lekker waren, op een Zondag cango had te drinken gegeven, en dat wel zonder hen te vragen of zij tot dat merkwaardige menschenras behoorden dat men "*bona fide* reizigers" noemt. Dat de soldaten dronken waren geweest, daar was geen twijfel aan, maar waar zij dronken geworden waren, dat rustte op hun eigen getuigenis De getuigen waren het vrij wel eens dat zij eerst in het Kenilworth Hotel (welks eigenaar later voor zal komen) en daarna in het Kroon hotel te drinken hadden gehad, zoo wat drie of vier bottels onder hun zevenen aan laatstgenoemde plek; maar sommige hunner wisten waar zij gezeten hadden, nl. op een plek in de open lucht, terwijl anderen verklaarden daarvoor te dronken te zijn geweest. Dat men hun had afgevraagd of zij *bona fide* reizigers waren, en er bij gezegd dat het een misdaad was dit te vertellen als men het niet was, dat ontkenden zij. De heer Stewart vergenoegde zich met te verklaren dat hij van geen dronkenschap wist die op dien tijd aan zijn plek zou hebben plaats gehad. Daar de boete het *maximum* is dat kan worden opgelegd, en er vroeger nooit iets tegen den hotelhouder was ingebragt, is er appèl van de uitspraak aangeteekend.

BRITSCH BECHUANALAND.—De zaak van den moord van Swanepoel is voor den Magistraat te Vrijburg geweest, en de Kaffers die den moord gepleegd hebben, zoogenaamde Vaal pensen, worden door het plaatselijke blad beschreven als het walgelijkste troepje dat men er ooit gezien heeft. Twee kinderen waren de hoofdgetuigen. Een er van, Lea genaamd, legde een getuigenis af die vrij wel overeenkwam met hetgeen Swanepoel, kort vóór zijn dood maar niet als verklaring op zijn sterfbed, gezegd had, nl. dat hij Jonas en April wegens het stelen van een zak had willen oppakken, dat April hem toen van achteren met een kierie een slag had toegebragt die hem neêr deed storten, en dat Jonas en April hem verder zoo geslagen hadden dat hij voor dood bleef liggen. Klein Jakob's getuigenis verschilde vooral daarin van die van Lea dat hij niet April maar Klein August als den persoon noemde die met Jonas de daad gepleegd had. Al de gevangenen, waaronder een meid van den naam van Mietje, werden ter terechtstelling verwezen. Administrateur Shippard zal weldra naar Kuruman vertrekken om daar een stad uit te leggen, en er wordt in de verkiezing van den Vrijburgschen Afdeelingsraad meer belang gesteld dan men gemeend had. De berigten over het Malmani rif zijn niet zeer gunstig: het regte goudrif had men nog niet getroffen. Eindelijk is nog te melden dat men aan den telegraafdraad tijdens een onweder een merkwaardig verschijnsel heeft ontwaard, nl. een helder blaauw licht dat er om heen speelde.

ERFPACHT.—Een uitvoerig verslag van het verhandelde op de vergadering der boeren uit oud Gaikaland die over hun hooge erfpacht klaagden, vindt men in de *Kaffr. Watchman.* Het blijkt dat de Regering verklaard had slechts op twee manieren, door uitstel van betaling te geven of door de plaatsen, na betaling van het verschuldigde, over te nemen, hulp te kunnen verschaffen; dat de heer Frost, M.L.A., de Solomonswet goedkeurde, en de boeren die er verkeerde koopen onder gesloten hadden ried om liever te zien of zij hun plaatsen niet aan de Regering konden kwijt raken dan zich, door er te blijven, nog meer in schuld te steken; en dat Kapt. Brabant in plaats van de Solomonswet een Wet wilde waarbij niet de eigendom maar het pachtregt der plaatsen zou verkocht worden, dat men binnen een bepaalden tijd zou moeten betalen ten einde regt te hebben om de plaats voor een matige rente te bebouwen. Tegen den brief der Regering werd door enkele sprekers ingebragt dat de Regering aan de boeren van Calvinia wel degelijk meer voordeelen had toegestaan dan zij beweerde. Het denkbeeld om een petitie in te zenden werd door den heer Brown, M L C. geopperd, en de heer Warren, M L A, stond onder anderen een wijziging der Solomonswet voor waarbij persoonlijke bezitneming der verkochte plaats een voorwaarde was, zullende dit strekken om speculanten te beletten de prijzen der plaatsen te hoog op te jagen.—In de petitie wordt op aanstelling eener Commissie aangedrongen die de kwestie zal nagaan, en tevens gewezen op de schade aan de teekenaars door veediefte berokkend, zonder dat zij, anders dan op last of kosten der Regering, er iets aan doen konden.

DE OUDE KLAGT.—De *Vrijburg Advocate* bevat een inleidingsartikel ten betooge dat het volstrekt noodig is om iets te doen tegen het rondloopen der Naturellen, en dat men hiertoe een Paswet in Bechuanaland moet invoeren Geen luijer troep Naturellen was in eenig deel van Zuid Afrika te vinden dan in Bechuanaland. In den regel was een Bechuana een regte niksnuts, die misschien twee maanden van de twaalf werkte, en de andere bezigde tot rondlummelen om zijn kraal, schoon daarom altijd bereid om het vee van zijn blanke buren te stelen. Er was intusschen een soort wezens dat lager stond dan een Bechuana man, en dat was een Bechuana vrouw. Montsioa zelf had gezegd dat zij slechts voor een slecht leven deugden, zijnde zij Satan's erf deel, en twee derden harer leden aan ziekten die het onmogelijk maakten haar in dienst te nemen, al waren zij hiertoe geneigd. Het was zeer verkeerd om, zoo als een vaderlijke Regering thans deed, zulke lieden toe te laten overal, op Gouvernementsland en elders, te plakken en daar te stelen en des noods, zoo als in het geval van Swanepoel, moord te plegen. Wilde men hen van zijn plaats krijgen dan weigerden zij te trekken. Onder eenig ander bestuur dan dat van het negerlievende Engeland zou men wel middelen vinden om het land van een gespuis te zuiveren dat het stedelingen zoo wel als boeren lastig maakt, want de locatie bij Vrijburg was een broeinest van dieven en ligtekooijen, en in die van Taungs en Mafeking scheen het niet beter te zijn. Het zendingswerk hielp in dezen niets zoolang de Regering niet zorgde dat de Naturellen aan het werk werden gezet. Tot dus ver de *Advocate*, die vrij wat luider klaagt en heftiger tegen het Engelsch bestuur uitvaart dan Afrikaner boeren plegen te doen,—want die zijn bedaarder en zien daarom de zaken beter van alle kanten,—maar die, gelooven wij, als er van Afrikaner zijde maatregelen tot verbetering werden voorgesteld, er zeer ligt toe komen zoude om ze als on-Engelsch te veroordeelen. Intusschen pleegt op den duur vooroordeel en tweedragt voor juist inzigt en harmonie plaats te maken, en het verheugt ons steeds een Engelsch tijdgenoot, al is het dan ook maar tijdelijk en met overdrijving, tot dergelijke slotsommen te zien komen als de onze.

DE HOOGE COMMISSARIS.—Men weet dat de Eerw. heer Mackenzie in Engeland het denkbeeld voorstaat om het ambt van Hoogen Commissaris voor Zuid Afrika van dat van Gouverneur der Kaapkolonie te scheiden. De Hooge Commissaris die dan aangesteld zou moeten worden, zou het werk te doen hebben wat thans door den Hoogen Commissaris en den Specialen Commissaris voor Zululand wordt verrigt, zou alle correspondentie moeten voeren tusschen Harer Majesteits Regering en de Republieken, en zou moeten zijn de hoogste beambte der Kroon in Zuid Afrika. Er was geen bedenken tegen zijn verblijf niet ver van de Kaapstad. Van dit plan, dat in Engeland onder het bemoeiallendom veel bijval vindt, werd door Lord Granville kennis gegeven aan Sir H. Robinson, die in Augustus ll. zijn gevoelen er over uitbragt in een dépêche, uit een blaauwboek door de *Cape Argus* bijna in haar geheel meêgedeeld. Hij wijst in die dépêche er op dat de Hooge Commissaris in kwestie niet de hoogste beambte der Kroon in Zuid Afrika kan zijn, om de eenvoudige reden dat hij in de Kaapkolonie, Natal en Britsch Bechuanaland niets zou te zeggen hebben. Woonde hij in de buurt der Kaapstad, dan zou hij daar niet eenmaal een rang hebben die hem b. v. bij publieke plegtigheden boven de Regters stelde. Buitendien, op Zululand kon alleen van uit Natal, uit Pondoland alleen van uit de Kaapkolonie toezigt worden gehouden, zoo als Sir H bij ondervinding wist. De Hooge Commissaris zou dus alleen toezigt hebben op Basutoland en het Protectoraat over Nieuw Bechuanaland, benevens de leiding der briefwisseling met de Republieken. Wat heil was hiervan te verwachten? De heer Mackenzie sprak van centralisatie, van gezonden invloed uit een middelpunt geoefend, en van een vertegenwoordiger der Kroon die niet de dienaar van eenig deel van Zuid Afrika maar van geheel Zuid Afrika zijn zou; maar dit, zoowel als al het voordeel wat elken Staat uit de scheiding der ambten van Hoogen Commissaris en Gouverneur der Kaapkolonie zou toevloeijen, was blijkbaar illusie. De heer Mackenzie was tegen de vereeniging der ambten, omdat de Gouverneur onder den invloed van plaatselijke denkbeelden moest handelen, en die denkbeelden ook als Hooge Commissaris kracht op hem oefenden; maar Sir H. Robinson toont aan dat hij bijvoorbeeld in Bechuanaland en Basutoland geheel vrij handelt, zoolang er geen buitengewone hulp van de Kaapkolonie voor het bestuur van die landen benoodigd is. Verder meende de heer Mackenzie dat binnen eenige jaren het afzonderlijk ambt van Hoogen Commissaris van zelf een natuurlijke en nuttige Z. A. Confederatie zou tot stand brengen. Maar hoe kon een beambte dit doen wiens werkkring zoo beperkt was? Buitendien, wat was die Confederatie? De heer Mackenzie was niet voor een Confederatie zoo als die door Lord Carnarvon voorgesteld, waarbij men een Gouverneur-Generaal met een algemeen Z. Afrikaansch Parlement en een algemeen Verantwoordelijk Ministerie zou hebben; want dan, zeide hij, zou het overwigt onfeilbaar komen aan een meerderheid die van allen vooruitgang warsch was. Maar wat zou dan die Confederatie onder den Hoogen Commissaris en aanstaanden Gouverneur-Generaal zijn? Een waarbij deze meer de positie van een Onderkoning van Indië dan die van een Gouverneur Generaal van Canada zou bekleeden? Zoo ja, dan zag Sir H. niet de minste waarschijnlijkheid dat de Staten en Kolonien van Z. Afrika hun vrijheden zouden afstaan om onder een beambte met bijna onbeperkt gezag te komen. Wilde daarentegen de heer Mackenzie een Gouverneur-Generaal met een Z. Afrikaansch Parlement en Ministerie, dan zou Gouverneur-Generaal en Hooge Commissaris stellig meer onder den invloed van dit Parlement en Ministerie staan dan thans de Gouverneur en Hooge Commissaris onder het Kaapsche. Nam men het plan van den heer Mackenzie aan dan wierp men de politiek overhoop die tot dus ver in Z. Afrika gevolgd was, en dan zou men er een bijna onbeperkte Rijksverantwoordelijkheid op zich nemen,—want tot de noodige uitgaven zou de Kaapkolonie stellig niets bijdragen,—terwijl het zich niet liet inzien wat er bij gewonnen zou worden.

MONTAGU.

(Van een Correspondent.)

20 Dec. 1886.

Laatstleden Donderdag hadden wij ons jaarlijksch schoolexamen, hetwelk tot groote voldoening van het publiek is afgeloopen. Het schoollokaal was geheel met belangstellende heeren en dames gevuld en de werkzaamheden werden afgewisseld door recitaties en koorzangen. De kinderen werden in al de gewone leervakken geëxamineerd en gaven algemeen bewijzen dat zij grondig verstaan wat zij geleerd hebben.

De onderwijzer, de heer Euvrard, die reeds 20 jaar aan het hoofd van deze inrigting staat, heeft opnieuw getoond dat hij niet in de minste mate verflaauwd is in zijn lievelingsarbeid, de opvoeding. Moge de Goede Voorzienigheid hem nog lang sparen in zijn nuttigen werkkring alhier, tot zegen voor het opkomend geslacht.

Zaturdag na afloop van de morgenmarkt hebben eenige heeren eene voorloopige vergadering gehouden aan het kantoor van den heer W. A. Joubert, om het plan van de oprigting eener Wijn-Exportmaatschappij te bespreken, naar aanleiding van een circulaire uit de Kaapstad ontvangen. Men schijnt zeer ingenomen te zijn met het plan en wil ook naar vermogen meewerken, en besloot later eene algemeene publieke vergadering te beleggen over deze zaak, om intusschen eerst te zien wat de voornaamste wijndistrikten in de zaak gaan doen. Een van de sprekers merkte op, dat het voor de wijnboeren zelve voordeeliger zou uitkomen bij het inkoopen van produkten als zij vele aandeelen namen, en in het bestuur goed vertegenwoordigd te worden, doch hij vreesde dat in hun tegenwoordigen gedrukten toestand, en vroegere mislukkingen van dergelijke ondernemingen, er weinig hoop bestaat op eene ruime ondersteuning van den kant der boeren. En hij dacht dus dat het beter zou zijn als de onderneming meer bepaald door den handelsstand en kapitalisten werd tot stand gebragt. Dan zou de zaak zelve beter betalen, want als deelhebbers zijn de belangen van de twee klassen tegenstrijdig, en men zou gevaar loopen denzelfden weg op te gaan als de overledene Wijnbouwersvereeniging. Uw correspondent stemt hiermede volkomen overeen, en is ook van opinie dat het of door de wijnbouwers óf door den handelsstand moet tot stand gebragt worden Voor de eerstgenoemde is er geen kans. Het ontbreekt aan de middelen en ook aan den noodigen tijd en kennis in zulke vakken, waarin de handelsstand en kapitalisten beter kunnen voorzien. De wijnbouwers kunnen de zaak ondersteunen door de regte en geschikte produkten te produceren tegen een billijken prijs voor exportatie. In dit geval wil uw correspondent ook een partij aandeelen nemen.

DR. C. F. JURITZ & Co. *leveren de beste kwaliteit Hollandsche en Hallesche Medicijnen*, want het is tegen hun gevoelen de menschen af te schepen met slechte waren.

CALEDON.

(Van onzen Correspondent).

20 December 1886.

Het dorp Caledon is thans buitengewoon stil. De boeren zijn allen druk aan het oogsten. De oogst is over het algemeen prachtig, en in 1886 is er ongetwijfeld meer graan in ons distrikt gewonnen dan ooit te voren. Of het algemeen neemt de landbouw hier verre zend toe, en ik denk dat de heer Silberbauer in zijn anderszins uitmuntend stuk over de Kolonialen korenbouw in het *Z. A. Tijdschrift* verschenen, Caledon onregt heeft aangedaan door het als graanproducerend distrikt te miskennen. De heer Silberbauer moet niet uit het oog verliezen, dat terwijl b.v. het distrikt Malmesbury bijkans uitsluitend de Kaapsche markt voorziet, Caledon wegens zijne centrale ligging zijne produkten overal heen zendt. Het is een feit dat bijkans op plaatsen de plaats de graanbouw in de laatste acht jaren meer dan verdubbeld is. Indien onze veldkornets zich de moeite zouden willen geven om elk van zijn wijk opgaaf te doen, zoude men dit jaar een zeer gewigtig verschil verkrijgen. Hier en daar heeft de roest het koren nog al schade berokkend; opmerkelijk genoeg meest in hard koren, terwijl vroegere jaren wit of zacht koren meer door die plaag werd aangetast. De haver is echter overal even prachtig. De heer Hermanus de Wet, van Goudini, verkreeg o.a. twee mud zaad meer dan tachtig mud, een hoeveelheid die de oudste boeren zich niet kunnen herinneren ooit te zijn geëvenaard. Ofschoon de boeren groote stof tot dank hebben voor zoover het de zegeningen des hoogsten betreft, hoort men aan den anderen kant gegronde klagten hoe en waar een markt te vinden voor zijne produkten. Haver en koren zijn reeds nu onverkoopbaar; hoe zal het zijn als de groote massa uitgetrapt is? Om tegen plus minus 3s. per mud haver naar Kaapstad of Stellenbosch te rijden, is onbetaalbaar. Ook het koren zal, vreest men, buitengewoon goedkoop worden.

Sterk is hier dan ook het geroep om protectie, ten minste op granen. Onze vertegenwoordiger in het ministerie heeft veel van zijn populariteit verloren door zijn dubbelzinnig gedrag in zake de graanbelasting. Hoe uiteenloopend de gevoelens der bewoners alhier omtrent andere punten ook mogen zijn, één ding staat vast: graanbelasting willen zij hebben, en de man die op dit gewigtig punt de gevoelens zijner kiezers ignoreert, speelt een gevaarlijk spel en heeft, hoe verdienstelijk anders ook, weinig of geen kans om voor Caledon te worden herkozen. Te regt of onregt verwacht het bij andere distrikten zeer ten achter gestelde Caledon zijn redding van de graanbelasting. Geef ons die en wij zullen tevreden zijn. Niets meer, niets minder!

"The Salvation Army" heeft hare verschijning te Caledon gemaakt Ik moet bekennen, Caledon cre liet geven in zoo ver als ik weet dat die kliek daar bitter weinig proselieten maken. Hoe eerder dus die troep Goddelijke (?) komedianten het stof aldaar van hunne voeten schudt des te beter!

Den 12den December jl. bevond zich uw correspondent in Greyton, een allerliefst gelegen dorpje aan den voet der Zonderend bergen. Zoo'n ooit in voorspoediger tijden le gestaakte bergpas van Greyton naar Robertson worden hervat, dan gaat dit dorp een fraaije toekomst te gemoet. Een stroom water zoo als weinig voorname dorpen hebben, loopt door het dorp, terwijl de vruchtbare strekte valleijen der Zonder-end rivier verder in prachtige tuinen kunnen worden herschapen. Greyton ligt op een half uur afstand van de oudste zendingstatie der Kolonie, Genadendal, omtrent welke plaats ik u binnen kort het een en ander hoop te berigten. Om de veertien dagen wordt er door de zendelingen van Genadendal godsdienst gehouden. Uw correspondent had het genoegen den heer Hattasch, hoofd der Broedergemeente, het Evangelie te hooren verkondigen, en een genoegen was het. Ja dat was taal waaraan men zich kon vereenigen; dat was zuivere, onvervalschte melk. In een eenvoudige, maar boeijende rede, waarin Zijn Eerw. o. a. sadducceers en farizeërs van onzen tijd duidelijk kenschetste, en zeer verstaanbaar eenigen weg ter zaligmaking aanwees, wekte ZEerw. verder zijne hoorders aan te erkennen dat er voor den mensch wel degelijk een keerpunt in zijn leven, eene ontwaking behoort te komen, een tijd wanneer het woord des Heeren indruk op zijn hart maakte en hij willekeurig uitriep: wat moet ik doen om zalig te worden. ZEerw. had opzettelijk het woord *ontwaking* niet *opwekking* gebezigd, dat laatstgenoemde uitdrukking tegenwoordig zoo algemeen in zwang was en misschien een verkeerden zin kon worden opgevat; het woord *opwekking* kenmerkte helaas tegenwoordig eene beweging die hij met geen anderen naam dan *geestelijke stuiptrekkingen* kon stempelen; het was eene overdrevene prikkeling der zenuwen, het was menschenwerk. Gode en Godswoord werd niet meer de eer gegeven; die en die man heette het thans; zoo en zoovele zielen gered. De lieden verkeerden in eene geestelijke opgewondenheid, maar al te zeer vreesde, dat niet zou stand houden. ZEerw. vermaande zijne hoorders er zich niet van allen wind en leer te laten. Aan de vruchten zou het blijken of die opwekkingen, die geestelijke stuiptrekkingen, waard waren. Of ZEerw. zijne rede met het oog op de Salvation Army dan wel de speciale diensten van Varley en anderen heeft gehouden, weet ik niet; maar wel weet ik dat het gezonde taal was.

Wij beleven thans een tijd waarin men preekt en bidt, geschoren of ongeschoren. Of het Opperwezen al met jou en jij of ook anders wordt aangesproken en gediend, komt er niet zoo naauw op aan. De leus "Het doel heiligt de middelen." Op tenplaatsen, gelukkig meestal onder de des volks, nemen *would be* bidstonden hand over hand toe. De allerprimitiefste begrippen van een redelijke Godsvereering ontbreken. Opperwezen wordt bewust of onbewust lijk in het aangezigt geslagen. Menschen die geen woord behoorlijk kunnen lezen, die niet de nevelachtigste begrippen hebben van de eischen der geloofsleer en Kerk, preeken den en verklaren Gods Woord. Kinders, jes vooral, van elf en twaalf jaar houden gang in het gebed, en, wat het ergste is, onzedelijkheid houdt met die Christelijke geboortes gelijken tred. Vreesde ik niet in dezelfde moeijelijkheden te brengen *The Pall Mall Gazette*, ik zou u eenige staaltjes kunnen melden. Doch genoeg van. Om misverstand te voorkomen hier zeggen dat ik geene werkelijke bidstonden veracht, noch dezulke op het oog heb o. a. reeds jaren lang in de Ruggens gehouden. Dezelve worden geleid en den door hoogst respectabele lieden, die wat zij willen en wier doel is een prijzenswaardige en navolgingswaardige verootmoediging voor den Heere.

Op Zaturdag den 11den December jl. te Caledon een damesbazaar gehouden ten hoeve der Ned. Geref. Kerk, die naar ik vernomen niet zeer bevredigend afliep. Het juiste bedrag dat hij opbragt mij gaan. Op den 18den December is bazaar gehouden ten behoeve der Anglicaansche Kerk.

De heer J. Vandewall, die zich hier eenigen tijd geleden als procureur en afslager gevestigd, gaat ons binnen kort verlaten zich in de Transvaal te vestigen, waar wij van harte succes wenschen. Hij heeft in den tijd zijns hierzijn zeer vele vrienden verworven, die hem met leedwezen zullen vertrekken.

De Caledonsche goudgraverijen zijn [illegible] Ik denk Caledon bezit op een andere wijze goudmijn, welke, indien zij behoorlijk bewerkt wordt, even goede resultaten zal opleveren als werkelijk goud. Ik bedoel het Caledonsche bad, dat reeds in de oude Hollandsche tijden beroemd was van wege zijne geneeskrachtige eigenschappen. Wel is wordt het thans voor zoo ver een persoon daartoe in staat is, behoorlijk bestuurd door heer Brand; doch een maatschappij behoorde zulks ter hand te nemen, en de Caledonsche Municipaliteit behoorde van af het dorp naar het bad, circa een mijl ver, aan weerszijden boomen te planten, daar het aan water om dezelve te besproeijen niet ontbreekt en dan een der meest geliefkoosde wandelplaatsen zoude worden, terwijl men thans onder de brandende zon van en naar het bad moet

Een Hollander over Zuid Afrika.

Reeds vroeger hadden wij gelegenheid ... bekend te maken met iets wat Prof. C. L. Sonnyt, hoogleeraar in de ... Wijsbegeerte aan de Amsterdamsche Hoogeschool, over Z. Afrika ... had geschreven; en tot ons genoegen werd het in onze kolommen opgenomen geschrift van dezen wakkeren Hollander ook door andere in Z. Afrika verschijnende bladen overgenomen. Ditmaal ... van zijn hand een recensie van ... historische werken van den heer Theal, ... Boers and the Republic of Natal, ... Rotterdamsche Courant. Hij ... met een verwijzing naar ... gevaardige wijze waarop de Afrikaansche Boeren dikwijls in Engelsche dagbladen beoordeeld worden, b.v. in de ... deze tegen Sir A. Havelock's ... politiek in Zululand te velde ... en geeft daarbij aan zijn landslieden ... korte maar juiste schets van hetgeen ... tot de stichting der Nieuwe Republiek geleid heeft. De gedragslijn ... Times aanbevolen komt, volgens ... overeen met de politiek vroeger steeds door Engeland tegenover de Hollandsche boeren van Z. Afrika gevolgd; ... dat vergeten mogten en "zich in slaap laten wiegen door lofzangen der Engelschen op Britsche politiek," dien wijst ... de beide werken van den heer Theal, ... hij den hoofdinhoud kortelijk weergeeft. Dit alles zijn hier bekende zaken, maar wat hij volgen laat dunkt ons zoo belangrijk en zoo lezenswaard voor Afrikaners zoo wel als Hollanders, dat wij het hier in zijn geheel overnemen:

In 't *Tijdspiegel* van Mei, Junij en Julij 1886 geeft de heer Johan Winkler, onder den titel "*Nederland in Frankrijk en Duitschland*," een artikel geschreven, dat een langer leven verdient, dan gemeenlijk aan opstellen in tijdschriften beschoren is. Hij schetst daarin de indrukken, verkregen bij eene reis in die gewesten, welke, staatkundig tot Frankrijk of Duitschland behoorend, in taal en volksgeest Nederlandsch gebleven zijn. Gaat het ten anderen lezers als het mij ging, dan hebben vooral de ontmoetingen, die de heer Winkler in het Noorden van Frankrijk had, hun iets geopenbaard, wier bestaan zij volstrekt niet vermoedden. Wij meenden dat het Vlaamsch daar sedert lang bezweken was voor de magt van Fransche taal en Fransche denkwijze. Maar neen, de heer Winkler toont ons duidelijk dat wij ons bedrogen hebben, en dat honderdduizenden in de omstreken van Duinkerken en Hazebrook even weinig van Franschen hebben, als een ronde Gelderschman of een koppige Fries. Hij geeft tal van voorbeelden van de taaiheid, waarmede die van haar stam losgerukte Vlaamsche bevolking vast hield aan haar Germaansche taal en zeden, van de kalme onverzettelijkheid, waarmede zij, zonder eenig rumoer, weerstand blijft bieden aan alle verfranschende invloeden. Inderdaad is de Fransche beschaving in die streken niets anders dan de dunne laag vernis, waaronder het Vlaamsche vuur blijft voortgloeijen. "Het trouwe Vlaamsche hart verbrande zich niet." "Nich dood to krigen. Dat nederdeutsche hart is nich dood to krigen," zou de een mijner Hamburger vrienden hier uitgeroepen hebben."

Tot zoover Johan Winkler. Willen hij en zijn Hamburger vriend nieuwe bewijzen voor die bewering hebben, laten zij dan in Theal nalezen hoeveel het Nederlandsch-Afrikaansch ras verdragen heeft, voordat het tot zijn uittogt, "de trek," besloot, hoe rustig en bedaard dat grootsche plan werd uitgevoerd, welke ontberingen de Boeren geleden en welke daden zij volbragt hebben, toen de togt eenmaal was aangevangen; hoe zij telkens weder bereid waren dezelfde gevaren te doorstaan en dezelfde ontberingen te lijden, zoo dikwijls Engelands magtsmisbruik hen van de vrucht hunner herhaalde inspanningen beroofde. Is het te wijten aan onze al te wekelijke opvoeding, aan de gemakzucht, daardoor bij ons gekweekt, aan de veel te hoog opgevoerde behoeften, waarvoor wij bevrediging zoeken, dat wij Nederlanders niet zoo gerust van ons zelven kunnen verklaren, dat het Nederlandsche hart niet dood te maken is? Hoe gretig luistert ons geduldig volk naar tal van Fransche leuzen, democratie in de staatkunde, naturalisme in de kunst, wanbegrippen, die alleen in een Gallisch hoofd kunnen aarden! Of is het toch maar een dunne laag aan de oppervlakte die verfranscht is, en gloeit daaronder het Nederlandsche vuur? In elk geval is het een troost op te merken, hoe trouw de Nederlandsche stam in Zuid-Afrika en elders vastgehouden aan zijn oude herinneringen, hoe koppig hij blijft volharden in wat hij eens ondernomen heeft. Zou men gelooven dat de Boeren, die het te verantwoorden hadden wegens den opstand, die in 1816 met het treurspel van Slagtersnek eindigde, verklaarden geen gehoorzaamheid schuldig te zijn aan den Koning van Engeland, daar zij onderdanen waren van den Prins van Oranje? Dat de verschijning van een Hollandsch schip ter reede van Durban in 1842 de uitgewekenen in Natal op het denkbeeld bragt, dat het oude vaderland zich hunner aantrok? Dat de krachtigste gronden niet in staat waren dit geloof aan het wankelen te brengen? Dat ook later nog in afgelegen streken van Transvaal, de uitdrukking Prins van Oranje soortgelijke nevelachtige denkbeelden en warme aandoeningen wekte, als de namen Hercules en Theseus bij de Grieken? Dat de vrouw ook thans nog in Zuid Afrika denzelfden invloed heeft, dien zij volgens Tacitus bij de oude Germanen bezat?

Hoeveel de invloed der vrouwen bij de Afrikaansche Boeren geldt,—zegt Van Oordt*—blijkt uit het volgende verhaal, dat eenigen tijd geleden in een Vrijstaatsch tijdschrift verscheen. Een deel van Basutoland, dat aan den Vrijstaat was getrokken,—het zoogenaamd veroverd grondgebied—was reeds door Boeren bezet, toen de Basuto's Britsche onderdanen geworden zijnde, alle moeite deden om hen door veediefstal en andere plagerij weg te krijgen, ten slotte kwam het zoover, dat de Boeren van het gebied op eene vergadering besloten, hunne plaatsen te ruimen. Toen trad echter de vrouw van een der Boeren, juffrouw Du Toit, in het midden en zeide: 'Als gij mannen laf genoeg zijt om een land te verlaten, dat gij met uw bloed gewonnen hebt, dan blijf ik hier om het te houden en te verdedigen.' De Boeren schaamden zich, bewogen gaven hun vrouwen en dochters geweren, om in het schieten behulpzaam te zijn, en weldra oordeelden de Basuto's het raadzaam een volk te ontzien, welks vrouwen en meisjes even goed het geweer hanteerden als hare echtgenooten en vaders."

Te Pietermaritzburg hielden de vrouwen zich in 1843 even flink. Wel gelukte het den Engelschen commissaris Cloete de weinige volksraadsleden, die nog zitting namen, tot onderwerping aan Engeland te bewegen; maar op denzelfden dag, 8 Augustus, had hij zich kunnen overtuigen, dat de vrouwen der Boeren daarmede volstrekt niet gediend waren. Hij was zoo beleefd geweest te verschijnen in eene "... meeting" van de vrouwen van Pietermaritzburg, en deze, minder beleefd, hadden, dadelijk na zijne aankomst, hem elke gelegenheid om weg te gaan afgesneden. Twee uren lang moest Cloete luisteren naar de hartstogtelijke toespraak van juffrouw Smit, de vrouw van den zieken predikant, waarin hare grieven werden uiteengezet. Die rede werd gevolgd door de eenstemmige verklaring van de vergaderde vrouwen, "dat zij, liever dan zich nogmaals aan het Britsch gezag te onderwerpen, barrevoets over de bergen zouden trekken, de vrijheid of den dood tegemoet." †

Wat de wakkere vrouwen beloofden, dat deden zij ook. Een generaal Ducrot moge als een echte praalhans aankondigen, dat hij dood of als overwinnaar terug zal keeren, en twee dagen later rondwandelen als iemand, die zijn loop gegaan is. Maar dit ligt niet in den aard van den Nederlandschen stam. Tijdens de bezetting door Engeland kan de Boerenbevolking zeker niet minder dan 7000 zielen bedragen hebben; maar tegen het eind van het jaar waren er geen 500 boerengezinnen over. De andere hadden gedaan, wat de vrouwen voorspeld hadden; nogmaals hadden zij hun pas gebouwd huis en duur gewonnen grond verlaten, en waren met have en goed langs paden, die zij eerst hadden moeten vinden, over den Drakenberg getrokken, den dood of de vrijheid te gemoet.

Er is een zeker soort van "humanisme," dat op al deze zaken uit de hoogte zijner wereldsche wijsheid nederziet. Wat doet het er toe, plegen zijne aanhangers in Zuid Afrika te vragen, of men de Nederlandsche dan wel de Engelsche taal spreekt? Is het eigenlijk niet veel wijzer de kinderen bij voorkeur in de laatste te oefenen, die in de wereld vrij wat ruimer verspreid is? Wat kan het een rustig burger schelen, denken zij hier te lande, of zijn souverein tot het huis van Oranje of tot de Hohenzollerns behoort? "Geen Jood, noch Christen, maar mensch"—was de geliefde leuze van Van Vloten, den ijverigsten, en na Multatuli den meest talentvollen strijder voor het humanisme.

Wie deze cosmopolitische leer is toegedaan, zal wijs doen, als hij zijne aandacht aftrekt van de Zuid Afrikaansche zaken; want hij zou daar stof tot groote ergernis vinden. De taaije volharding, waarmede het Hollandsch-Afrikaansche ras zich tegen den Engelschen invloed weert, moet hem als eene dwaasheid, de houding der Boeren tegenover de inboorlingen als eene misdaad voorkomen. Maar is die leer eigenlijk niet de ongerijmdheid zelve en moeten wij ons niet schamen, dat wij haar zoo lang hebben aangehoord zonder ons te ontzetten over hare onnoozelheid? Wat in de geschiedenis onze belangstelling wekt, is waarlijk niet de menschelijke natuur in het algemeen, niet datgene, wat Zulu en Engelschman, Griek en Nederlander, Jood en Christen, gemeen hebben. Neen, het zijn de idealen van regtvaardigheid, van trouw aan het gegeven woord, van onwankelbare pieteit jegens geliefde herinneringen, van onverzettelijke standvastigheid in het volbrengen van de eenmaal begonnen taak, en wat er verder kostbaars en heerlijks gestaan heeft voor den geest niet van den mensch in 't algemeen, maar van deze en gene volken. Die idealen zijn bij den Nederlander anders dan bij den Franschman, anders dan bij den Engelschman, ja zelfs anders dan bij den, ons ten deele zoo verwanten, Duitscher. Dat voelt men bij den omgang met voortreffelijke mannen van anderen volksaard, al kan men niet hopen die uiteenloopende wijze van gevoelen, waarop eigenlijk het onderscheid der volken voornamelijk berust, in heldere begrippen en ondubbelzinnige woorden uiteen te zetten. Die taak is onuitvoerbaar; want de lieden, wier ontledend verstand daarvoor berekend zou wezen, zijn onvatbaar voor de krachtige gemoedsbewegingen, die het voorwerp der ontleding zouden moeten uitmaken. Maar zoo gij behoort tot het Nederlandsche ras, welks hart volgens Johan Winkler "nich dood to krigen" is, ga dan naar Parijs en onderwerp u aan de marteling van naar de muziek te luisteren, die de Franschen in verrukking brengt. Laat dan een echten Gallier den *Tannhauser* hooren, en geeft u rekenschap van de verveling, waaraan hij daarbij ter prooi is. Tracht te glimlagchen om de opeenhooping van onmogelijke dwaasheden in blijspelen als die van Labiche, waarmede een Parijsch publiek zich uitstekend vermaakt, en vertaal dan Geel of Sterne in goed Fransch, om te kunnen waarnemen, hoe uw Gallier bij zooveel geest in slaap valt. Dat is de wijze om zich te overtuigen, dat de verschillen in volksaard zeer diep gaan, en dat zeker humanisme eene dwaasheid is.

Elk volk heeft zijn eigen idealen, die het niet met klaarheid aanschouwt en derhalve ook niet kan beschrijven, maar waarvan het een duister bewustzijn heeft, dat bijwijlen werkt met het onweerstaanbaar geweld van een magtig natuurverschijnsel. Wie iets voor die idealen voelt, heeft een zwak, zelfs voor de onmiskenbare schaduwzijden in het karakter zijner landslieden, en is trotsch op hunne groote en goede daden, als waren zij zijne eigene.

En daarom hebben de werken van Theal voor ons Nederlanders vrij wat grooter waarde dan voor zijne andere lezers. Zulke lectuur wekt de gedachte aan datgene, wat ons vereenigt, en geeft een zeer noodig tegenwigt tegen zooveel anders, dat ons verdeelt en scheidt. Alleen de ongelukkige slagtoffers van zeker humanisme en utilisme kunnen meenen dat ons volk aan den avond van zijn bestaan gekomen is. Nog leven wij, niet alleen in Nederland, maar in België, in Noord-Duitschland, waar Klaus Groth en Frits Reuter van onzen bloede zijn, in Indie, in Amerika, in Afrika. De Nederlandsche stam behoort niet tot de lagere rassen, die geen geschiedenis hebben, omdat zij nagenoeg niets anders kennen dan dierlijke behoeften. Hij moge zich, tijdelijk en plaatselijk, maar flaauw bewust zijn van zijne roeping in de wereldgeschiedenis; de cynische onverschilligheid en de trage lusteloosheid, die zich aan de oppervlakte vertoonen, zijn slechts het leelijk masker, waaronder hij zijn stoer en mannelijk gelaat verbergt. Laat hij begrijpen dat de vertooning lang genoeg geduurd heeft, en met een tooverslag schat hij de dingen, die hem thans schijnen bezig te houden, maar eigenlijk vervelen, op hun regte waarde, en wendt zijn aandacht op wat beters, zijne toekomst in Azië en Afrika.

(*) Van Oordt. De Transvaalsche gebeurtenissen en de toekomst van Zuid-Afrika. *Tijdspiegel* 1881, bl. 393.

(†) Theal. *The Republic of Natal*, blz. 54.

SOMERSET OOST.

(Van onzen Correspondent.)

18 December 1886.

Onze anders aangenaam gelegene stad is weder stil en verlaten door de aangevangene somervacantie op de scholen en het vertrek van de onderwijzers en leerlingen, die hunne gelukkige vrije dagen elders zijn gaan doorbrengen. Donderdag l.l. had er eene uitdeeling van prijzen plaats voor de leerlingen van de Gill College, die door velen werd bijgewoond en Vrijdag avond werd er eene muzikale uitvoering gegeven door de leerlingen van de Collegie school voor meisjes, onder de leiding van Mejufv. Redford, als eene sluiting van de schoolwerkzaamheden.

De uitvoering had in de groote zaal van het Stadhuis plaats en de ruimte was zoo overvuld door de talrijke genoodigden, dat velen zich met een staanplaats moesten tevreden stellen. De belangstellende menigte, bestaande uit de aanzienlijkste inwoners der stad, bragt een zeer aangenamen avond door en Mejufvrouw Redford heeft het bewijs geleverd dat hare school zoowel eene eerste klasse school verdient genoemd te worden als eenige andere inrigting hier ter stede. Eene bijzondere school heeft altijd een zeer harden strijd te voeren tegen eene school die door de Regering rijkelijk met geldelijke bijdragen ondersteund wordt. Moge de inrigting, welke reeds een groot aantal leerlingen telt, steeds door vooruitgang bloeijen en het bewijs leveren een zegen voor deze stad en afdeeling te zijn.

Wij zitten hier nog steeds zonder Stedelijken Raad en zoo goed als zonder eenige stedelijke ambtenaren. De gemeentelijke zaken zijn volkomen in verwarring en wij zien steeds uit naar de dingen die komen zullen. Wij mogen er echter niet veel van verwachten, want de vooruitzigten zijn treurig.

Gedurende de laatste weken is het weder zeer ongestadig geweest. Vele dagen waren drukkend warm en de thermometer klom somwijlen tot 103 graden Fahr. in de schaduw. Gelukkig werden die heete dagen door verkwikkende onweersbuijen gevolgd en bragt de overvloedige regen alsdan weder verkoeling aan; doch daar die regens zich niet ver in een omtrek hebben uitgestrekt, wordt er op vele plaatsen meer verlangd.

Er zijn van hier verscheidene personen naar de Transvaalsche goudvelden vertrokken, hopende daar hun fortuin te kunnen maken. Of dit echter gelukken zal, moet de tijd leeren. Ik vrees echter dat velen bitter teleurgesteld zullen zijn.

CERTIFIKAAT HERDRUKT.—"Bij mijn lang verblijf in Zuid Afrika leed ik hevig aan de heerschende ooginflammatie. Alle middels bleven vruchteloos, totdat ik Dr. Romershausen's Oog Essens (verkrijgbaar bij Dr. C. F. Juritz & Co. gebruikte, en nu ben ik er volkomen van genezen, zonder dat er sporen van zwakheid achter gelaten zijn.—Get. C. Hugo Hahn, Zendeling Rijnsch Genootschap."—Adv

DE Phylloxera te Moddergat.

PUBLIEKE VERGADERING.

Dingsdag namiddag werd te Moddergat, ten huize van den Veldkornet, den heer J. W. L. Hofmeyr, eene vergadering van wijnboeren gehouden, om zekere zaken in verband met de toepassing der Acte op de Phylloxera te overwegen.

De heer Jan Marais was voorzitter en de heer Smuts, jr. secretaris.

Ruim 40 van de voornaamste wijnboeren uit den omtrek waren tegenwoordig.

De heer J. H. Hofmeyr, L.W.V., zeide dat eenige heeren, eigenaars van met de phylloxera besmette wijngaarden, gisteren bij hem aan zijne woning te Kaapstad waren geweest, om hem te verzoeken met hen naar het Ministerie te gaan, om te klagen over de wijze waarop de wet op de Phylloxera te Moddergat werd toegepast. Hij had hun echter geantwoord, dat hij meende dat het best zou zijn, alvorens naar het Ministerie te gaan, eene vergadering te houden van wijnboeren uit de gansche buurt, om te zien of de eigenaars van gezonde wijngaarden wel van hetzelfde gevoelen waren als die der besmette. Van daar deze vergadering. Hij meende dat het best zou zijn dat zij die bezwaren hadden die nu uiteenlegden.

De heer Daniel Smuts zeide dat hij een dergenen was die gisteren bij den heer Hofmeyr waren geweest; want hoewel er geen phylloxera was gevonden op zijne plaats was die toch ook onder quarantaine gesteld. Het gevolg daarvan was dat hij nu geen aardappelen, uijen, groenten, vruchten enz. naar de stad mogt voeren, tenzij die eerst twaalf dagen uit den grond en in huis waren geweest. Het gevolg daarvan zou zijn dat zijn geheele abrikozenoogst zou verloren gaan en hij belangrijke schade lijden. Hij wilde weten of hierin geen verandering kon worden gebragt.

Op een vraag van den Voorzitter zeide de heer Hofmeyr, dat de wet de Regering regt gaf om compensatie te geven, niet alleen voor uitgehaalde wingerdstokken, maar ook voor verliezen die een boer leed door hem het vervoeren van produkten, dus ook van vruchten, van zijn plaats te verbieden.

De heer D. Smuts zag niet in waarom zijn onbesmette plaats was gesteld onder quarantaine, terwijl een andere plaats, die vlak bij het besmette gedeelte van het landgoed Annandale lag, was vrijgelaten.

De heer Peringuey (de Gouvernements inspekteur) zeide dat de plaats van den heer Smuts tusschen twee besmette plaatsen lag, en het moeijelijk was te zeggen of de plaats al dan niet reeds besmet was, hoewel er tot nog toe geen phylloxera in was gevonden. In het laatste saizoen was er nog geen phylloxera te zien op de plaats van den heer Paul Roux, en toch was het nu duidelijk dat de phylloxera er toen reeds moest zijn geweest. Hetzelfde kon met de plaats van den heer D. Smuts het geval zijn. Voorzigtigheid gebood daarom ook die te quarantaineeren.

De heer Hofmeyr gaf aan de hand dat de heer Smuts een certificaat van onpartijdige personen zou bekomen omtrent de quantiteit, qualiteit en waarde van zijn vruchtenoogst, om als een bewijsstuk te worden gebruikt wanneer hij de Regering om schadevergoeding ging vragen. Hij zou ook den heer Peringuey kunnen vragen op dat document te certificeren of hij de taxatie als al dan niet als te hoog beschouwde.

De heer Peringuey had daar niets tegen.

De heer Hofmeyr zoude verder willen vernemen van de vergadering of zij den quarantaine, tijd van 12 dagen voor groenten en vruchten als te lang beschouwde. Hij moest er aan herinneren dat de wet den invoer van planten, aardappelen, vruchten, enz. uit het buitenland geheel verbood en dat de Regering daarom moeijelijk vruchten die kwamen van een plaats gelegen als die van den heer Smuts, van alle quarantaine kon ontslaan.

De Voorzitter achtte het best, zich te onderwerpen aan de regulatie, maar zij die daardoor schade leden moesten compensatie krijgen.

De heer Smuts wilde daaromtrent zekerheid hebben, en kon niet inzien waarom hij zijn vruchten zou laten vergaan zonder compensatie.

De heer Ackerman stemde daarmee in. Zoo ook de heer Hofmeyr. Maar de laatste voegde er bij, dat men desniettemin moest pogen zooveel abrikozen als men kon te laten droogen, opdat de rekening voor compensatie niet te hoog werd; anders zou het Parlement bang worden en de wetsclausule op compensatie, die den 30sten Junij e.k. ten einde liep, niet vernieuwen.

De heer Peringuey legde uit dat de phylloxera van 8 tot 10 dagen kan leven op andere planten dan den wijnstok, en het daarom onvoorzigtig zou zijn een korter tijdperk dan 12 dagen voor de quarantaine te nemen. Te Mowbray mogt zelfs geen bloem van de besmette plaatsen worden vervoerd. De ziekte was uiterst gevaarlijk. Voor eenige maanden was er niets van de ziekte te zien op de plaats van den heer P. Bredell en nu waren reeds 200 stokken zoo goed als vernield.

De heer Arend de Waal stelde voor: "Dat de Vergadering berust bij de bepaling van 12 dagen als de tijd voor het quarantaineeren van produkten niet afkomstig van den wijnstok; maar er op aandringt, dat de Regering billijke compensatie, volgens de wet, zal verleenen aan hen die daardoor schade lijden."

Dit werd gesecondeerd door den heer Anton Bredell, die tevens vroeg of de kamers waarin de produkten gedurende die 12 dagen werden geborgen, niet door middel van carbon-bisulphide konden worden ontsmet!

De heer Peringuey zeide dat dit niet doenlijk was, omdat het bisulphide niet alleen zeer duur, maar ook uiterst gevaarlijk was—zelfs nog gevaarlijker dan dynamiet; om welke reden het moeijelijk was de eigenaars van stoombooten te bewegen het te vervoeren.

Het voorstel werd, nadat het ook de heer R. Scholtz het had ondersteund, unaniem aangenomen.

De heer Daniel Smuts bragt nu het tweede punt ter sprake, t.w.:—"Een anderen persoon benalve den heer Peringuey aan te stellen, aan wien de boer opgave zou kunnen doen van den dag waarop hij produkten die moesten gequarantaineerd worden uithaalde, en van wien hij een verlofbrief tot het vervoeren daarvan zou kunnen bekomen." De heer Smuts legde uit welk ongerief de boer leed doordien de heer Peringuey niet altoos was te vinden.

Na eenige discussie stemde de heer Péringuey er in toe, dat ook de Veldkornet verlofbrieven zou geven en werd, op voorstel van den heer R. Scholtz, gesecondeerd door den heer H. Malan, besloten:—"De vergadering, van den heer Péringuey vernomen hebbende, dat hij bereid is, met den Veldkornet schikkingen te maken, om gequarantaineerden in deze tegemoet te komen, stapt van dit punt af."

De Veldkornet zeide, dat hij de handelwijze van den heer Péringuey in het uitroeijen van de phylloxera over het geheel goedkeurde, vooral na de door hem gegeven ophelderingen; maar de eigenaars van besmette plaatsen wilden gaarne weten of al hunne wijngaarden nog vóór den komenden oogst zouden worden uitgeroeid, opdat zij niet te vergeefs geld en arbeid aan zwavelen enz. zouden besteden.

De heer Péringuey legde in bijzonderheden uit hoe hij voornemens was te handelen. Het kwam daarop neêr, dat hij niet voornemens was thans buiten de vleiwijngaarden te gaan of op de heuvelen stokken uit te halen behalve die welke bepaald aangetast waren, tenzij hij van de Regering andere orders ontving. De grond was nu weder zeer hard en het ging daarom moeijelijk het vergif in te spuiten. Hij stelde voor, de rest der wijngaarden op de besmette plaatsen uit te halen en den grond te ontsmetten wanneer de regentijd zou zijn begonnen, d.i. in Mei of Junij, dus na den oogst. Hij kon verzekeren dat het ontsmetten tot dus verre bij uitstek was gelukt. Op de plaats van den heer Louw (Annandale) en die van den heer Jan Roux, sr., (Wolvevlei) was nu geen phylloxera. De andere besmette plaatsen lagen allen in dezelfde afgezonderde vallei als de twee genoemde. Men was dus tot hiertoe goed geslaagd en er was hoop op een verderen gelukkigen uitslag, indien het thans toegepast stelsel werd voortgezet. Hij zeide dat niet alleen op eigen gezag, maar ook op dat van Dr. Maximé Cornu, dien hij omtrent de hier genomen maatregelen had ingelicht.

De Voorzitter vroeg of de ziekte niet zou kunnen worden verspreid door het werkvolk.

De heer Peringuey zeide: Men neemt alle mogelijke voorbehoedmiddelen tegen de verspreiding. Ieder die uit besmette wijngaarden komt wordt ontsmet. De werklieden doen hunne kleeren af bij den ingang der wijngaarden en trekken andere kleeren aan die elken avond worden ontsmet. Door vreemde manden kon de phylloxera overgebragt zijn naar de plaatsen van den heer P. Bredell en anderen.

De heer A. Bredell stelt voor de werklieden op de besmette plaatsen te houden van den eersten tot den laatsten dag van iedere maand, daar het volk van Oosten en Westen komt en dus de insekten kon meedragen.

De heer Peringuey: Maar de kleederen van werklieden worden ontsmet.

De heer Hofmeyr gaf het volgende aan de hand:—"De Vergadering verzoekt, dat de heer Peringuey zorg draagt dat het werkvolk dagelijks ontsmet wordt, niet alleen wanneer het zijn werkkleeren, maar ook wanneer het zijn thuiskleeren zal hebben aangetrokken."

Dit werd door de vergadering goedgekeurd en de heer Peringuey beloofde aan het verzoek te zullen voldoen.

De heer Hofmeyr zeide, dat hij nu een allerbelangrijkst punt wilde ter sprake brengen. In het rapport dat de heer Péringuey op den 10den dezer aan de Regering rigtte, en waarin hij meldde de plaatsen van de heeren P. J. Roux, H. Malan jr, J. D. J. Roux, P. J. Bredell en D. J. Smuts bezocht en onder quarantaine gesteld te hebben, schreef hij:—"Het is een betreurenswaardige trek in deze phylloxera-zaak, dat sommige boeren geen rapport willen doen omtrent eenigen suspicieusen achteruitgang in hunne wijnstokken. De eigenaars der bovengenoemde plaatsen hadden de phylloxerische middenpunten reeds twee maanden geleden opgemerkt. Zij hadden moeten weten, dat de ligging hunner plaatsen een zorgvuldig onderzoeken van alles dat geleek op suspicieusen achteruitgang hunner wijnstokken noodzakelijk maakte, en hoewel ik gedurende de laatste drie maanden elke week was op de plaats van den heer Louw, geen mijl van hunne woning, gaven zij noch mij noch hun Veldkornet daarvan berigt. Inderdaad vrees ik, dat het het heerschend denkbeeld van de meeste boeren is het weg te steken." Deze woorden hadden aanleiding gegeven tot zeer scherpe oordeelvellingen over de wijnboeren. De *Cape Times* o. a. had een artikel er op gebouwd (dat de spreker voorlas), waarin de boeren werden getart zich te verantwoorden en aan de hand werd gegeven, hen niet meer met compensatie te helpen, daar zij zoo verblind waren omtrent hun eigen belang. De spreker wilde, als vertegenwoordiger van Stellenbosch, weten, of deze bittere woorden al dan niet verdiend waren. Dat althans één der genoemde boeren, de heer D. Smuts, dezelve niet verdiende, was duidelijk; want tot dus verre was de phylloxera niet op zijne plaats gevonden, zoodat hij dezelve niet had kunnen versteken. Maar wat hadden de andere genoemde boeren er op te zeggen? Wat hadden de wijnboeren in 't algemeen te zeggen? Hij verlangde een antwoord, omdat er, zooals de Wet thans luidde, na 30 Junij e.k., geen compensatie kon worden gegeven, en het onmogelijk zou zijn, het Parlement te bewegen den compensatietermijn te verlengen, indien men geloofde dat de wijnboeren de Regering moedwillig in het duister hielden.

De heeren H. Malan Jr, J. D. J. Roux, Paul Roux en P. Bredell gaven ophelderingen, daarop neerkomenden, dat zij niet in de verste verte hadden gedacht, dat de ziekte op hunne plaats was en dus niets moedwillig hadden verstoken. De heeren Malan en J. D. J. Roux wezen er op, dat zij in strijd met hun eigen belang, en daarom zeer dwaas zouden hebben gehandeld, hadden zij geweten dat de ziekte op hunne plaats was, maar daarvan niet gerept; want het geval wilde, dat zij de plaatsen tot dus verre slechts in huur hadden maar aan den koop er van stonden, en dus niet voor een besmette plaats hetzelfde zouden willen geven als toen dezelve nog gezond was.

De heer Peringuey legde in het breede de redenen uiteen waarom hij de bewuste woorden in zijn rapport had opgenomen. Hij erkende echter dat hij geenszins het gros der wijnboeren verdacht.

Ten slotte werd, op voorstel van den heer Daniel Smuts, gesecondeerd door den heer P. Scholtz, bijna unaniem besloten:—

"Deze vergadering van Wijnboeren heeft met groot leedwezen vernomen, dat de heer Péringuey meent redenen te hebben om te veronderstellen, dat sommige wijnboeren geneigd zijn om suspicieuse verschijnselen in hunne wijngaarden geheim te houden, en vertrouwt dat elke wijnboer ijverig de bepalingen der Wet op dit onderwerp zal nakomen; en zij dringt er op aan dat een ieder die met overtredingen der Wet meent bekend te worden, daarvan zonder aanzien des persoons ten eerste zal kennis geven aan den Veldkornet of den Inspekteur."

De veldkornet meende dat een ieder niet ten volle met de bepalingen der wet bekend was waarop, op voorstel van den heer A. Bredell, gesecondeerd door den heer P. de Waal, Jr., werd besloten:—

"Deze vergadering is van gevoelen dat het een noodzakelijk vereischte is, dat de Regering in de nieuwsbladen publiceere de voorwaarden van Acte No. 6, van 1886, waarin het voor den eigenaar van elken wingerd verpligtend wordt gemaakt kennis te geven van eenige vreemde ziekte voorkomende in diens wingerd."

Na eene dankbetuiging aan den Voorzitter ging de vergadering uiteen.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

DE COLIN CAMPBELL ZAAK.

EEN LEENING GELUKT.

DUITSCHLAND EN BULGARIJE.

Ontvangen en gepubliceerd 21 Dec. 3 n.m.

LONDEN, 21 DEC.—Na een proces van achttien dagen heeft de Colin Campbell echtscheidingszaak tot een uitspraak geleid waarbij beide aanzoeken van de hand zijn gewezen. Madagascar heeft met het Comptoir d'Escompte de Paris (het Parijsche Disconto Kantoor) een leening aangegaan met de invoerregten als borgtogt. Duitschland dringt bij de Bulgaren er op aan om toe te geven en den Prins van Mingrelië als heerscher aan te nemen.

GOED NIEUWS UIT BURMAH.

Ontvangen en gepubliceerd 22 Dec. 11.40 v.m.

LONDEN, 22 DEC,—Generaal Roberts houdt het er voor dat in Burmah de rust langzamerhand hersteld wordt. De *Mexican* is gisteren (Dingsdag) te 11 v.m. te Plymouth aangekomen, en op dienzelfden dag te 4 n.m. heeft de *Trojan*, op weg naar de Kaap, Madeira verlaten.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

SIR TH. SHEPSTONE.

TARKASTAD, 21 DEC.—Sir Th. Shepstone is gisteren hier gekomen en heden naar Thibet Park, de plek van den heer John Frost, M.L.A., vertrokken. Fraaije regens zijn in dit district gevallen.

NATAL.

VERTREK VAN DE "AFRICAN."

DURBAN, 22 DEC.—De *African* is heden namiddag vertrokken met de volgende passagiers voor Kaapstad: de heeren Landsberg en Seward en mej. Dohn.

TRANSVAAL.

PAARDEKRAAL.

PARMANTIGE KAFFERS.

PRETORIA, 21 DEC.—De vergadering te Paardekraal is rustig afgeloopen; geen politieke toespraken van eenig belang hadden plaats. Hollard's boedel is heden morgen door het Hooge Geregtshof onder gedwongen curatele gesteld. De Kaffers in Zoutpansberg verdrijven de boeren van de plaatsen die zij bezetten willen. Zware regens zijn gevallen, en het verkeer is veelzins afgebroken.

Een oordeel over belangrijke zaken.

Het volgende is door de *Empire* aan de *Daily News* ontleend, en geeft het oordeel weder van een man die de Congo landen bezocht heeft en blijkens zijn naam en titel een Duitscher van wetenschappelijke opvoeding is:

In een reeks brieven over de Congo contrasteert Dr. Zinkgraf de manier waarop de Latijnsche rassen gebruik maken van hun bijna despotieke magt over de negers aan de Congo met die waarop de Germaansche rassen dezelfde magt bezigen. Terwijl in de Hollandsche faktorijen, waar honderden negers gebruikt worden, alle bevelen bedaard gegeven en even bedaard gehoorzaamd worden, en even zoo in de Engelsche faktorij van Hatton en Cookson te Kabinda, nemen de Latijnsche rassen, nl. Franschen en Portugezen, steeds hun toevlugt tot de zweep. Het onderscheid ligt daarin dat de Germaansche rassen het neger karakter beter begrijpen. Zij behandelen de negers met stipte regtvaardigheid, en zien niet, als de Franschen, op hen neder als louter zwarte dieren, of als de Portugezen als speeltuig. "Hoe langer," zegt Dr. Zinkgraf, "ik aan de beneden Congo vertoefd heb, des te treuriger was de indruk dien ik bekwam toen ik die Europeanen steeds met de zweep schermen en op werkelijk beestachtige wijze handelen zag. Slagen en schoppen, het drukken van handen onder kopieerpersen ten einde bekentenis van misdaden te erlangen, geeseling tot iemand haast dood en dikwijls tot hij voor zijn leven kreupel was, dat alles heb ik dikwijls genoeg gezien. En toch konden de lieden die zulke wreedheden bedreven zich beminnelijk en voorkomend tegen hun blanken broederen gedragen, en waren zij altijd wat men gentlemanlike" noemt. Om zich te verontschuldigen waren zij gewoon te zeggen dat zulk een behandeling der negers overeenstemde met de inzigten der Congo zamenleving, en dat een lang verblijf aan de kust de zenuwen der Europeanen zoo ligtgeraakt maakte dat men moeijelijk zich zelf kon beheerschen als men met een ras te doen had zoo laag in de schaal der menschheid als de Congo negers. Het zal de hoofdtaak voor den onafhankelijken Congo Staat zijn om wetten te maken die de maatschappelijke positie van den neger vaststellen en hem tegen de ruwe buitensporigheid van zijn meesters beschermen zullen. Ik ben geheel tegen het gewone denkbeeld dat niets dan wreede zweepslagen, die bloed doen stroomen en iemand voor zijn leven verminken, door de negers als straf beschouwd wordt; want men zou hen net zoo ligt door eenzame opsluiting, die zij haten, of door harden arbeid kunnen in orde houden, welk laatste tuchtmiddel ook uit het staatshuishoudkundig oogpunt aanbevelenswaardig is."

Dr. Zinkgraf behandelt ook de Zendingskwestie. Hij acht het succes der zendelingen in die streken zeer gering. Het meeste wat zij in hun scholen kunnen toonen is een neger die zich bescheidener weet te gedragen, een Europésche taal vloeijend spreken zoowel als lezen en schrijven kan, en iets beter te vertrouwen is dan zijn zwarte broederen, niet omdat hij een "waar Christen" is geworden, maar omdat hij eenige kennis van zedelijkheid en beginselen van waarheid en regt heeft verkregen, alles dingen die de grondslagen der beschaving zijn en waar geen bijzondere Goddelijke openbaring voor noodig is. Door arbeid bekomt de neger die kennis. Arbeid leert hem zijn persoonlijke waarde en het doel van zijn bestaan. "Die methode", zegt Dr. Zinkgraf, "is veel praktischer dan een die vooral vertrouwt op geestelijke middelen, en zij wordt gevolgd door de Fransche Katholieke zendelingen, terwijl laatstgenoemde manier die van Engelsche Protestanten is. De Katholieke manier strekt om den neger te gewennen aan geregeld en ernstig werk, en hem kennis te doen winnen waar hij praktisch gebruik van kan maken, zoodat hij een positie bekomt boven die van zijn leegloopende makkers. De Engelsche zendelingen zijn gewoon zich zelve beter dan andere te achten omdat zij scholen en gebed voor het belangrijkste houden. Ik wil geen kritiek op die mannen oefenen, want zij begeeren goed te doen uit overtuiging, maar ik geloof dat bij hen de uiterlijke vorm te zeer vooraan staat, en dat zij heel tevreden zijn als slechts hun schoolkinderen veel verzen kunnen opzeggen. Voor hen is de neger te zeer de "broeder in Christus," met al de aanspraken die hij als zoodanig maken kan, en zij winnen hem door geschenken en een gemakkelijk leven. Een Katholiek zendeling te St. Salvador zeide mij dat hij zijn schoolkinderen niet kon laten werken, want dit deden zij niet bij de Engelsche zending, en had hij er op aangedrongen dan zouden de kinderen natuurlijk de Engelschen verkiezen. Aan de andere Katholieke zendingsposten echter worden de kinderen stipt aan den arbeid gehouden en aan gehoorzaamheid gewend, zoodat hun verhouding tot de blanken meer of min die der negers in het algemeen is, terwijl de Engelsche zendelingen hen meer als troetelkinderen behandelen. De Katholieke zendeling, wel onderrigt en in het bezit van veel menschenkennis, leert zijn godsdienst praktisch en zoo als de omstandigheden eischen. De Engelsche, die dikwijls in Europa een zeer ondergeschikte positie heeft bekleed en niet wel onderrigt is, is te zeer verzonken in een voortdurende godsdienstige bedwelming (intoxication of devotion).

"Wat het succes der zendelingen in het algemeen betreft moet men zeggen dat, als men nagaat welke opofferingen er gemaakt en welke middelen er aangewend worden, het zeer gering is,...... schoon de zendelingen zelve, die op hun kinderen met het oog van een liefhebbend vader neerzien, zich welligt geregtigd zullen achten om het tegendeel te gelooven. Maar men moet niet meenen dat in het kustdistrict en de streken waar de negers lang met Europeanen in omgang geweest en door hen bedorven zijn, hun maatschappelijke positie ooit alleen door zendelingen zal veranderd en verbeterd worden...... Vóór de negers de Christelijke godsdienst waarlijk en met gevolg kunnen aannemen, moet hun geheele natuur veranderd zijn, en dit kan alleen tot stand gebragt worden door hen, onder krachtige leiding, aan ligchaamsarbeid te houden, zoodat zij hiervan de waarde mogen leeren erkennen." Dr. Zinkgraf acht de leden van den nieuwen Congo Staat de mannen bestemd om waren en duurzamen invloed te oefenen op den maatschappelijken toestand der negers, die "niet slechts door de wetten van den nieuwen Staat maar ook door het nieuwe Europésche element zal gewijzigd worden dat in het land zal worden gebragt."

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIES.

Dec. 21.—Herman August Hallberg, te Malmesbury, winkelier; baten, £283 19s. 5d.; schulden, £305 2s. 1d.; tekort, £78 17s. 4d.

21.—Hadje Jobaier Samsodien, te Kaapstad speculateur; baten, £687 3s.; schulden, £1,218 4s.; tekort, £531 1s.

21.—William Donald McKay, kleedermaker, handelende als W. D. McKay & Zoon, in Pleinstraat, 49, Kaapstad; baten, £57 11s.; schulden, £187 17s.; tekort, £125 6s.

21.—Pieter Abraham Euvrard, Sr., te Montagu, afdeeling Robertson, smid; baten, £627 14s. 3d.; schulden, £888 2s. 6d.; tekort, £260 8s. 3d.

21.—Paul Andrew Roos, te Kaapstad, agent; baten, £59 15s.; schulden, £229 18s.; tekort, £170 3s.

21.—Jacobus Johannes de Villiers, J. Hzn, in de Paarl; baten, £1,040 5s.; schulden, £1 335 5s.; tekort, £295.

21.—Christoffel Beukman, te Wagenbooms Heuvel, afdeeling Swellendam, boer; baten, £619 14s.; schulden, £650; tekort, £59 14s.

21.—Thomas Butler Vorster, te Hernside, afdeeling Barkly Oost; baten, £261; schulden, £372 17s. 6d.; tekort, £111 17s. 6d.

22.—Stephanus Albertus Smit, te Burghersdorp, finale order van sequestratie toegestaan.

SCHEDULEN INGELEVERD.

Dec 21.—Johannes Petrus Klopper, J. Pzn., te Over-Hexrivier, distrikt Worcester, boer.

21.—Elizabeth Johanna Stadler, (geboren Jordaan), op Welgevonden, distrikt Sutherland.

21.—Pieter Mattheus le Roux, Jzn., op Oude Muragie, afdeeling Oudtshoorn.

21.—Charlotte Grassmann, weduwe van wijlen William Grassmann, te Worcester.

21.—Jan Hendrik Herbst, op Nooitgedacht, afdeeling Tulbagh.

21.—William De Vries, te Barkly Oost, boer.

VERGADERINGEN.

(Voor den Meester, den heer J. H. Hofmeyr.)

GISTEREN.

EERSTE VERGADERINGEN

in de boedels van Thos. Morse, P. T. Hoogendoorn, Maria E. Roos (*tweede overgaaf*) en Samaai Salie leverden niets. Ook op een buitengewone vergadering in den boedel van Saul Solomon en Co. viel niets voor.

B. J. DU PLESSIS (*tweede overgaaf.*)

Tweede. Schuld bewezen aan Z. A. Associatie (verband) £366; en W. F. Stamper en Alex. Bergmann tot curatoren aangesteld.

WIJLEN J. K. V. O. CLOETE.

Do. Schulden bewezen aan Hester M. Cloete (eisch onder huwelijksche voorwaarde) £2,000; F. D. Conradie (promesse) £235 2sh. 6d.; J. H. Hablutzel (do.) £188 2s.; A. Ebden (do., gewaarborgd door aandeel in goudhoudende plaats), £296 8sh. 3d. F. J. Broers en J. W. S. Langerman curatoren.

A. G. SCHERLICH.

Tweede. Schulden bewezen aan Thorne, Stuttaford en Co. (rekening) £10 4sh. 7d.; G. T. Behn (verband) £60. J. D. Buyskes en R. J. Louw curatoren.

DAVID ARNOT (*tweede overgaaf.*)

Buitengewone, waarop men besloot dat voor 's hands geen verdere stappen noodig schenen in de zaak van het pensioen, maar dat men hiertoe zou overgaan als hetgeen gedaan was dat voldoende scheen.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEEISCHT WORDEN.—RED.]

DE PAARL PRETORIA GOUDMAATSCHAPPIJ.

Aan den Redakteur.

Mijnheer.—Wees zoo goed om voor het laatst og deze regelen in uw onpartijdig blad op te nemen.

Ik wil "Eerlijk" mijnen dank toebrengen voor zijn eerlijke bedoelingen en raadgeving aan het publiek in het algemeen en aan de arme, verdrukte wijnboeren in het bijzonder. Het doet mij leed dat de aanbeveling van zulk een *naamloos eerlijk* man in dit geval niet gewaardeerd geworden is; want trots al zijn bemoeijing en kwaadwilligheid, is het volle getal, ja mogelijk *duizende* daarboven gretig genomen; zoodat er voor "Eerlijk" en zijn geestverwanten niets over gebleven is.

Een troost heeft "Eerlijk" echter, dat het in de wereld gewoonlijk zoo gaat, en dat het aloude spreekwoord andermaal bewaarheid is geworden: *Ondank is de wereldsloon*; maar vergete hij dan ook niet dat *aangebodene diensten zelden aangenaam zijn*, hoe eerlijk zijne bedoelingen ook mogen geweest zijn.

Ik ben verzekerd dat "Eerlijk" nu tot de conclusie gekomen is dat, als hij met zijn regten naam voor den dag ware gekomen, het publiek en het verdrukte boerendom hem *misschien* meer zouden hebben geloofd.

X. Y. Z.

HET DRIEMANSCHAP.

21 Dec. 1886.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik zie in de *Zuid Afrikaan* en ook in de *Patriot* van ll. Vrijdag, dat Di. A. Murray van Wellington, en Neethling, van Stellenbosch, en Dr. Hofmeyr, Montagu, het driemanschap uitmaken om een kerkelijk politiek weekblad op touw te zetten, tegen 10s. per jaar subscriptie.

Wel mijnheer, ik heb informatie ingewonnen wat of toch de beweegredenen mogten zijn van het driemanschap om genoemd weekblad in het licht te brengen, en vernomen dat die er beweerd worden te zijn dat de *Zuid Afrikaan* en *Patriot* niet genoeg naar den wil der Kerk schrijven, en vooral de *Zuid Afrikaan*, die heet in den laatsten tijd vijandig te zijn geworden tegen de zendingzaak, en de inboorlingen en die nog boven op de brutaliteit heeft om het gebruik van drank aan te bevelen. Vooral wordt gezegd dat dit weekblad opgerigt wordt om de redactie van de *Zuid Afrikaan* op haar plaats te zetten, door onder de tegenwoordige redactie de *Zuid Afrikaan* heel te maal achteruit heet te gaan, terwijl het in des heeren Hofmeyr's tijd geheel anders was, en dat, ware het blad nog in zijn handen, het kerkelijke en politieke weekblad alsdan niet noodig zou zijn.

Nu mijnheer, ik wensch door dit schrijven slechts het publiek indachtig te maken dat al deze voorwendsels slechts oogenverblinding is. In des heeren Hofmeyr's tijd, toen hij redacteur van de *Zuid Afrikaan* was, die toen de zendingzaak zeer toegedaan en een bestrijder der ontwapeningswet was, was het precies hetzelfde. De *Zuid Afrikaan* en *Patriot* moesten ondermijnd worden, want deze bladen, met Hofmeyr en Du Toit aan het hoofd, deugden niet. Een kerkelijk orgaan moest opgerigt worden, en dat blad kreeg toen den naam van de *Christen*. Lezers van dat blad herinneren zich nog welke soort van "Christen" het was. Doch die *Christen* met al zijne politiek is overleden, en nu hooren wij weer dat het de redactie van de tegenwoordige *Zuid Afrikaan* en *Patriot* is die niet deugt; daarom moet er weer een politiek kerkelijk blad opgerigt worden, om te proberen deze bladen te ondermijnen en te vernietigen. Maar wat zit achter al deze dingen? Dit, dat de *Zuid Afrikaan* en *Patriot* te regtuit schrijven en dat het driemanschap met een kleine kliek niet vrijmoedig genoeg zijn rol kan spelen, zonder door deze bladen gekritiseerd te worden. Daardoor komt het Afrikanerdom te veel op de hoogte van zaken Die bladen moeten tot niet gemaakt worden, zoodat er slechts artikels door het driemanschap kunnen geschreven worden. Maar gelukkig ben ik overtuigd dat dit driemanschap met zijn aanhang maar uit een klein kloppie bestaat, want de groote meerderheid onzer predikanten zijn mannen van breede inzigten met geen bekrompen idéeën en houden er van om verschil van opinien en vooral de waarheid te lezen.

Ik vertrouw dus dat deze Achitofel's raad zal vernietigd worden en dat de redacteuren van *Zuid Afrikaan* en *Patriot* zich niet zullen laten bang maken en dat onze boeren op hunne hoede zullen zijn en zich niet in deze striknetten verwarren.—De uwe,

BORREW ZION.

De *Patriot* gelieve dit over te nemen.

[Schoon onze correspondent van een Achitofel's raad spreekt zullen onze lezers begrijpen dat wij in het driemanschap geen Achitofels zien. Zoo wij een bijbelsche vergelijking moesten maken zouden wij er eerder Abjathars in zien, die evenzeer tegen de troonsbestijging der Afrikaner partij hebben als hun bijbelsch voorbeeld tegen die van Salomo.—RED. *Zuid Afrikaan*.]

KERK EN DAGBLADPERS.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik zend u het volgende volgens kennisgeving.

Vooraf eene toelichting.

Reeds een geruimen tijd voor de zamenkomst der Synode werd van meer dan ééne zijde behoefte gevoeld aan een blad zoo als thans ter sprake is. Op de lijst der Beschrijvingspunten voor de Synode vond men zelfs een voorstel daaromtrent.

Hierin nu is er zeker niets vreemds of buitengewoons. Gedurig hoort men van nieuwe bladen in het Hollandsch en Engelsch, in steden en dorpen. Ook gij zelf hebt een nieuw weekblad aangekondigd. Dit behoeft dus op zichzelf geen reden te zijn van onrust of bezorgdheid. En dit te minder, omdat er een ander Hollandsch blad, tot voor korten tijd, naast de *Zuid Afrikaan* in de Kaapstad werd uitgegeven.

Terwijl deze zaak onder overweging was, kwam de vraag omtrent het al of niet voortbestaan van de *Kerkbode* ter sprake voor de Synode. Eene Commissie werd aangesteld. Het bovengenoemde plan werd onder hare aandacht gebragt, en na bespreking en onderzoek ook in haar rapport aan de Synode vermeld.

Later werd omtrent de *Kerkbode* besloten, dat die in den tegenwoordigen vorm zal blijven voortbestaan, zonder de Synodale kas te bezwaren.

De zaak van het *weekblad* bleef toen, van wege der Synodale drukte, eenige dagen rusten, doch na afloop der Synodale werkzaamheden, werd er door verscheidene nagebleven broeders op de besprokene onderneming aangedrongen.

Dit gaf aanleiding tot de bewuste circulaire, verder onderzoek doende. De verzending was echter niet algemeen en daarom half privaat. Gij hebt echter de vrijheid genomen, die ongevraagd en zonder toestemming in uw blad op te nemen. In hoe verre dit in overeenstemming of in strijd is met de *Dagblad*-etiquette, zult gij beter kunnen beoordeelen dan ik. Ten deele echter hebt gij, zoo als reeds gezegd, aan de zaak eene dienst bewezen, zoowel als aan uzelven, want *daarmede* verscheen uw inleidingsartikel, en *daarna* de aankondiging van uw *voorgenomen* weekblad (al zoudt gij ook daardoor aan uw eigen blad afbreuk doen) en de verzending van uwe circulaire.

Uwe verklaring echter dat de Circulaire aan de predikanten der N. G. Kerk schijnt gerigt te zijn, moet een verschillenden indruk geven bij die broeders aan wie de Circulaire nog niet is toegezonden. Uwe handelwijze was dus, vergun mij dit te zeggen, wat voorbarig, en uwe voorstelling der zaak niet geheel just.

Na deze toelichting, nog eenige opmerkingen.

In uw inleidingsartikel in verband met deze zaak, zegt gij van den kansel en de Dagblad-pers "De een spreekt over de dingen die hier beneden zijn, met het gezag dat hij van boven ontleent; de andere geeft omtrent dezelfde dingen raad naar dat ondervinding en redenering haar geleerd hebben." Deze beschouwing scheidt kansel en drukpers te veel van elkander, indien zij hen niet te veel tegenover elkander plaatst. Mij dunkt beiden behooren bij elkander, en dienen zamen te werken; tenzij de drukpers onchristelijk wordt, gelijk helaas, dikwijls plaats heeft. Gij zegt verder: "In de Dagbladpers is er geen onkerkelijk streven zigtbaar, maar wel, althans wat de Afrikaander bladen betreft, de meest mogelijke sympathie met den arbeid der Kerk." Ei lieve! De twee Hollandsche bladen die thans in het Westelijk deel des lands verschijnen, zijn de *Zuid Afrikaan* en de *Patriot*. Ik ken geen blad dat onder den schijn van godsdienst meer zoekt te doen om de Kerk te bestrijden en zijne kracht zoekt in verdachtmakerij, waar het niet regtstreeks beschuldigen of veroordeelen kan, dan de *Patriot*. Men weet o.a. in welke betrekking de heer S. J. du Toit, vroeger predikant, staat tot de *Patriot*. In dat blad nu verschenen onlangs nog eenige stukken tegen Kerkinrigting en Kerkbestuur, en ten gunste van Kerkontbinding (Independentisme). Deze stukken zijn door hem geschreven nadat zijn aanzoek bij het hoogste kerkbestuur in de Z. A. Republiek, tot opname van predikant aldaar, was van de hand gewezen. Ik noem niet meer. Gij moet de *Patriot* naauwelijks met aandacht lezen om zoo iets te kunnen neerschrijven, en van tijd tot tijd, als met stilzwijgende goedkeuring, uit dat blad aanhalingen te doen. Is het wonder, vraag ik, dat velen, ook om die reden, met uw blad meer en meer ontevreden worden, en de een na de ander er voor bedankt. Is het wonder, dat om zulke en andere redenen, de behoefte dagelijks meer wordt gevoeld aan een nieuw en beter blad in het Hollandsch.

Op grond van uwe voorstelling schrijft gij verder: "En toch, wat ziet men? Een paar dagen geleden bekwamen wij inzage van een circulaire, enz." Wij vragen, verwondert dit u nog? Zoo ja, dan is voorzeker de kloof tusschen u en velen uwer lezers en niet-lezers, te groot om te hopen dat die ooit zal worden opgevuld. Zooveel te meer wordt een nieuw blad een noodzakelijkheid.

Van de discussie in de Synode sprekende, zegt gij, o. a.: "Zij en wij weten tevens dat Ds. Du Toit, van Nieuw Bethesda, den toeleg der voorstanders van het *Weekblad* beschreef als strekkende om de beide bladen die hier de Afrikaanderzaak voorstaan den voet te ligten. Die bewering werd toen niet met redenen met een eenvoudig 'neen' weersproken; maar was zij onjuist."—"Wat zullen wij van zulk eene voorstelling der zaak zeggen? Wat Ds. Du Toit hieromtrent zeide, kwam soowat hierop neder. De verschijning van zulk een weekblad sal ten gevolge hebben, dat eerst de *Zuid Afrikaan* sal ophouden te bestaan, en daarna de *Patriot*, en eindelijk, (na alleen het veld te behouden) ook het weekblad vallen. Het gevolg hiervan zal zijn, dat dan het Hollandsch lezend publiek op Engelsche bladen zullen inteekenen (sic!) Nu weten wij, dat iemand wel in scherts eene dwaasheid zeggen kan, maar doet hij dit in ernst, dan wordt hij zelf, op dat punt althans, een dwaas. Het was enkel (of ook niet enkel) scherts in Ds. Du Toit, al zou het de uitwerking kunnen hebben op eenvoudigen en ligtgeloovigen, om se van zulk eene onderneming afkeerig te maken. En waarlijk, gij haalt het aan als ernst, en stemt er blijkbaar mede in. Ik zeg niets meer.........

Nog een enkele opmerking, uit zooveel stof ontleend, zij genoeg. Gij kroont het voorgaande, vergun mij dat ik het zeg, door misbruik te maken van de woorden "Afrikaner" en "Afrikanerdom" of laat mij liever zeggen, door van de zaak eene verkeerde voorstelling te geven. De ware Afrikaander is niet zoo als gij hem hier, en van tijd tot tijd voorstelt, eenzijdig, bekrompen, bijkans hadden wij gezegd half onchristelijk. Indien dit de juiste voorstelling is van den Afrikaner, dan reken ik het mij niet tot eene eer Afrikaner te zijn, en *dan* kunnen wij hen ook niet erg veroordeelen die op *zulke* Afrikaanders smalen. Allen in ons land zijn echter niet behoorlijk ingelicht, soms verkeerd voorgelicht. Ook ontbreekt het niet aan uitzonderingen. Doch, mijns inziens, oefent gij, bewust of onbewust, een schadelijken invloed uit. Duid mij mijne openhartigheid niet ten kwade.

Stel u echter gerust. Het *Weekblad* zal de andere Hollandsche bladen er niet "onder helpen." Gij zult nog wel altijd uwe lezers en ondersteuners hebben, tenzij uw eigen weekblad uw dagblad "er onder helpt." En gij gelooft toch ook immers niet, wat gij als een schrikbeeld voor de verbeelding uwer lezers als waarschijnlijk doet verrijzen, dat namelijk het gevolg zijn kan "dat de Afrikaanders dan geen politieke organen in de pers meer zullen hebben." "Helaas! Gij moogt 't wel iemand nazeggen: "droomde ik toen, of droom ik nog."

Nog eens stel u gerust. Het *Weekblad* zal, op zijn meest genomen, ook algemeene politieke beginselen aangeven, en niet zoozeer of enkel een Kerkelijk blad zijn. Het zal ook ruimte laten en gelegenheid geven tot de uiting van verschillende en uiteenloopende gevoelens. Het zal, in gezonden zin, een Afrikaansch blad voor Afrikaners zijn.

Nog slechts dit. Gij spreekt herhaaldelijk van een "Kerkelijk" weekblad. Geen eigen Kerkelijk, maar een maatschappelijk weekblad zal het zijn, in Christelijken geest.

Voor ditmaal genoeg.

EEN DER ONDERTEEKENAARS.

"ROUGH ON ITCH" geneest uitslag, schurft, puisten, salt rheum, bevroren voeten, winterhanden, jeuking, ivy gift.

"ROUGH ON CORNS."—Vraagt naar Wells "Rough on Corns." Spoedige verligting, en volkomen permanente genezing. Likdoorns, wratten, knobbels. Bij chemisten en droogisten.

DOCHTERS VAN ZUID AFRIKA, wenscht gij genoemd te worden wegens uwe haren, weelderig dik begroeid, op zijde gelijkende, gebruikt Hopes Haar-Herstel-middel Dr. C. F. Juritz & Co agenten.—Adv

GEORGE FINDLAY & CO.,

BIEDEN NU AAN

TEGEN VERMINDERDE PRIJZEN:

BRANDRAM'S BB BLOEM VAN ZWAVEL.

WINGERD SCHOFFELS, Spuiten
CRADLE ZEISEN, Sikkels
VELD- en TUINHEKKEN
BLADKOPER, Geel do.
KOPEREN KETELS, Hoofden en Bodems
GEEL KOPER SOLDEERSEL, Blik
ROTSZOUT, voor Vee
SCHAAPSCHAREN, Struisveer-Scharen
McDOUGALL'S SCHAPENDIP
DAMSCHRAPERS, Pijpen voor Dammen
SLUISKRANEN, voor Dammen
REUZEL OLIE, Verf, Olie, Olijfolie
GEMENGDE VERF, gereed ten gebruike
WIJNPOMPEN, Gomelastieken Pijpen.

IJzerpakhuis, 15 Gravestraat, Kaapstad

DE WESTELIJKE PROVINCIE
ADMINISTRATIE en TRUSTMAATSCHAPPIJ
(BEPERKT.)

ANTOOR: HOEK VAN DE WALE- EN DE NIEUWESTRAAT
(Tegenover het St. George's Kathedraal, Kaapstad.)

DIRECTEUREN
De Wel-Ed. Heer P. MARAIS (Voorzitter).
De Wel-Ed. Heer D. P. KRIJNAUW | De WelEd Heer H. K. TREDGOLD
„ „ J. C. SMITH | „ „ G. SICHEL
„ „ CHARLES LEWIS, L.W.V. | „ „ MELK ROUX.

CURATOREN
De WelEd. Heer D. P. KRIJNAUW | De WelEd. Heer J. C. SMITH.

AUDITEUREN
De WelEd. Heer W RAWBONE | De WelEd. Heer S. TWYCROSS.

DEZE MAATSCHAPPIJ ONDERNEEMT:

1. Het spoedige te gelde maken en Liquideren van Insolvente en Geassigneerde Boedels.
2. De Administratie van Testato en Intestato Boedels.
3. De Agentuur voor Personen die de Kolonie verlaten.
4. Het Beleggen van Geld op Verband op Vaste ed of andere Goede Geapprobeerde Securiteit.
5. En algemeen het ondernemen van alle Agentschap en Voogdij Bezigheid die haar mag worden toevertrouwd.

Alle zaken aan de Maatschappij toevertrouwd zullen dadelijke en zorgvuldige attentie elangen.

MERRINGTON, Secretaris.

Een Kapittel van Ongelukken.

DE volgende Ongelukken toonen het gevaar waaraan alle klassen zijn blootgesteld, en op de behoefte die er bestaat om zich tegen ongelukken teassureeren
DE HEER E. A. JONES.—De Kar waarin hij zat sloeg om te Paviaans Kloof, en hij bezeerd zijn been. Hij was geassureerd in de Commercial, en ontving £25 als vergoeding.
DE HEER WHITE.—Sneed zich in den arm door het barsten van een Sodawater Bottel. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £13 15s. als vergoeding.
DE HEER W. S. SMITH.—Stootte zijn scheen terwijl hij een trap opklom. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £37 10s. als vergoeding.
DE HEER CAMPION.—Bezeerde zijn been terwijl hij uit varen was. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £10 als vergoeding.
DE HEER M. SMUTS.—Had zijn schouder ontwricht terwijl hij voetbal speelde. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £3 als vergoeding.
DE HEER MUDIE.—Brak zijn enkel door het omslaan van een Kar. Was geassureerd in de Commercial en ontving £27 als vergoeding.
DE HEER C. REX, een Boer.—Een beet van een paard. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £5 als vergoeding.
DE HEER LANCE.—Bezeerde zijn voet onder het wiel van een kar. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £4 6s. al vergoeding.
DE HEER C. MARAIS.—Bezeerde zijn voet onder een kar. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £2 2s. als vergoeding.
DE HEER FRANK WEBBER.—Bezeerde zijn voet met een spoorwegongeluk nabij de Oranje Rivier.—Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £25 als vergoeding.

Voor ongelukken in het dagelijksch leven verassureert de
COMMERCIAL ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ (BEPERKT)
TE KAAPSTAD.

DIRECTEUREN
WM. BERG, Voorzitter. | L. WIENER, L.W.V. Vice-Voorzitter.
J. W. ATTWELL | D. P. KRIJNAUW
H. C. VAN BREDA | P. MARAIS
E. J. EARP.

Voor Prospectussen en Aanzoeken voor Assurantie vervoege men zich bij de Agenten in al de voornaamste Steden of bij

A. W BROOKE SMITH, Secretaris.

EQUITABLE
Brandassurantie en Trustmaatschappij
OPGERIGT 1844.

DIRECTEUREN:
WelEd. heer W. G. ANDERSON, Voorzitter.
DE WEL-EDELE HEEREN
H. BEARD. | J. L. M. BROWN. | L. J. CAUVIN.
L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A. | W. MARSH. | J. A. REID.
H. K. TREDGOLD. | G. SICHEL. |

Brandassurantie van iedere soort door de Kolonie, den Vrijstaat en de Transvaal zonder verwijl gesloten tegen billijke premiën.
N.B.—Woonhuizen Geassureerd tegen zeer Lage Prijzen.
Prompte Betaling van Vorderingen.
Agenturen opgerigt in al de voorname Steden en Dorpen in de Kolonie en omliggende Staten.
Voogdijbezigheid van elke soort ondernomen tegen Liberale Termen.

LET OP HET ADRES:—
Equitable Brandassurantie en Trustmaatschappij
ST. GEORGESTRAAT, KAAPSTAD.
W. Y. ELDRIDGE, Secretaris.

ZUID AFRIKAANSCHE
BRANDASSURANTI MAATSCHAPPIJ
van KAAPSTAD (Beperkt).

KANTOOR: ST. GEORGE-STRAAT, KAAPSTAD.

Ingeschreven Kapitaal - - - £42,500
Reserve Fonds - - - - - - 4,500

DIRECTEUREN:
A. D. KRYNAUW, Voorzitter.
W. SEARLE, Vice-Voorzitter.
H. C. MYBURGH | H. J. DE WET
J. B. BUISSINNE. | DR. ROUX.
A. VAN DER BIJL.

AUDITEUREN:
G. H. MOLLER en J. W. S. LANGERMAN

AGENTUREN in al de voornaamste Steden in de Kolonie VOORSTELLEN voor de Verzekering van Vast- en Losgoed tegen ko van Verlies en Schade door Brand dagelijks overwogen en beantwoordt.

W. J ASHBURNHAM, Secretaris.

De Heer W. HERMANN
PHOTOGRAAF,
STALPLEIN,

HEEFT, om zijne Buitenvrienden te gemoet te komen, zijn prijzen verminderd als volgt:—*Cartes*, half dozijn, 10s.; dozijn, 15s.; *Kabinets*, half dozijn, £1; dozijn, £1 10s.

ZWAVEL!
ZWAVEL!

DE Ondergeteekenden hebben ontscheept BRANDRAM'S B.B.
Bloem van Zwavel,
Die zij te Koop aanbieden tegen Laagste Marktprijzen.
VAN DER BYL & CO.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ
(BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland, Via Madeira**, om den anderen **Woensdag**, te 4 uur n.m., te **St. Helena** en **Ascension** als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.
"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 29 December via Madeira alleen.
"MOOR," Kapt. GRIFFIN, 12 Januarij, via St. Helena en Madeira.
"TROJAN," Kapt. LARMER, 26 Januarij, via Madeira alleen.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.
RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.
Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Z. Afrika

J. S. HOOGENDOORN,
AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoets en Rouwkoetsen gereed, in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten prijs.

Rozestraat, Kaapstad.

RHEUMATICURO.

Het Groote Zuid Afrikaansche Middel tegen Jicht, Rheumatiek en Rheumatische Jicht, dat nooit feilt, en ook een zeker geneesmiddel is tegen Rheumatische Koorts, Rheumatische Hoofdpijn, Heup- en Lendenjicht en Zinkings.

Het volgende Getuigschrift is uit honderden andere uitgezocht:—
Steynsburg, 25 Jan. 1866.
Waarde Heer,—Negen maanden geleden heb ik per brief van de goede uitwerking van "Rheumaticuro" getuigd. Ik ben 60 jaar en heb 23 jaar lang geleden aan Chronische Asthma en Rheumatiek, en heb hulp gezocht bij vele Geneesheeren en alles zonder baat beproefd, en had alle vertrouwen verloren in menschelijke hulp in mijn geval, tot ik eindelijk Rheumaticuro probeerde, en nu zijn mijn zinkings, rheumatiek, en pijn in hoofd en aangezigt geheel verdwenen, en wordt het nieuws algemeen verspreid dat "Ou meester VAN ROOY amper heel te maal gesond was van die wonderlijke medicijn", wat ook het geval is. Ieder die gaar probeerd heeft beveelt haar aan.
De heer JACOB VAN ZIJL, van Vlakfontein, is genezen van wat een bijna ongeneeselijk geval van Rheumatiek en Jicht scheen. Nooit, zegt zijn moeder mij, is er een erger geval geweest. De eerste dosis deed den lijdenden jongen man rustig slapen, met de medicijn werd voortgegaan, en schoon zijne buren en vrienden mij verzekerden dat hij niet verwacht werd te blijven leven, *heeft hij mij sints tweemalen* bezocht en getuigd van de goede uitwerking van de RHEUMATICURO en PILLEN.
De oude heer VAN DER WALT, van Reddersburg, is genezen met één bottel.
De heer A. COETZEE, Brandvallei, Middelburg, K. K., kreeg onmiddelijk verligting. Mijn zoon JAN en zijn schoonvader, de heer J. A. SMIT, Wonderboom, Burgersdorp, zijn ook genezen.—De uwe J. C. VAN ROOY.
Verkrijgbaar bij bijna alle Apothekers en Winkeliers in de Kolonie; of direkt per post, franko, tegen 3s. 6d. per bottel, kontant met order, van den eenigen Eigenaar, JAMES JONES, 46, Langestraat, Kaapstad.—PRIJZEN IN GROOT OP AANZOEK.

Onder Beschermheerschap van Zijn Hoog-Edele den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

WAAROM ingevoerde Zadels te koopen die geen voldoening geven en geenzins voor de Kaapsche Paarden geschikt zijn, terwijl men RUTTER's beroemde Koloniaal gemaakte INNES ZADELS kan bekomen. Deze Zadel is door de geheele Kolonie bekend, heeft gemakkelijke zitting, volle groote, destempeld en gewaarborgd volkomen te gassen.
Probeert de Veren Zitting met Gomelastiek, zeer Gerieflijk.

T. UTTER
24 DARLINGSTRAAT KAAPSTAD

Westelijke Provincie Bank
PAARL.

Nominaal Kapitaal, ... £50,00
Opbetaald Kapitaal 30,00
Reservefonds, ... 26,00

DIRECTEUREN:
De WelEd. Heer J. J. PROCTOR, LWV., Voorz
— T. ROOS, Jr.
— D. G. HORAK.
— J. R. DE VILLIERS.
— P. J. DE VILLIERS, P.J.ZOON.
— B. P. DU PLESSIS, Sen.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.zn.
— TOBS. J. LOUW, A.zn.
— JACS. P. THERON.

Malmesbury Tak.
B. WETHMAR, Bestuurder.

Montagu Tak.
T. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschap te Kaapstad.
DE KAAP DE GOEDE HOOP BANK (BEPERKT)
De Bank geeft renten op Vaste Depositas verdisconteert dagelijks goedgekeurde wissels en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.
De Directeuren komen bijeen op Dingsdags en Vrijdags te 10 v.m. om over disconto te beslissen.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestierder

A. DAVIS & CO.,
10 Strand—Londen.
SUCCURSAAL:
PARIJS, BRUSSEL, MADRID
EN TE
AMSTERDAM, 29, GALERIJ.
Fabriekanten van ZADELS, TUIGEN JACHT- en STALBEHOEFTEN.
Vraag den Geïllustreerden Catalogus.

ISAAC HORAK DE VILLIERS
PROCUREUR, NOTARIS PUBLIEK,
Conveyancer en Gezworen Translateur
BIJ 'T HOOG GEREGTSHOF.
Kantoor: No. 19, ADDERLEYSTRAAT KAAPSTAD.

KENNISGEVING.

WIJ Ondergeteekenden geven kennis dat wij niemand zullen toe laten op onzen Grond PATRIJSFONTEIN te JAGTEN of eenige andere overtreding te doen.
J. G. F. VAN NIEKERK.
PHILIP BRIERS.
JACS. BOSMAN.
Joostenberg, 1 Dec. 1886.

ZUID-AFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Woensdag, via **Madeira** en **Plymouth**, te Sint Helena en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden.
Dec. 22.—"PEMBROKE CASTLE," Kapt. J. B. HARRISON, via St. Helena en Madeira
1887
Januarij 5.—"ROSLIN CASTLE," Kapt. J. C. ROBINSON, via Lissabon.
Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

Kaapsch Maaksel Stevels en Schoenen,
VOOR
Stijl, Duurzaamheid en Goedkoopte,
ALLEEN VERKRIJGBAAR IN DEN
Schoenen Winkel
VAN DE
WESTELIJKE
LOOIMAATSCHAPPIJ
5, PLEINSTRAAT.

DAS CAPLAND
Deutsche Zeitung für Süd-Afrika
Druck und Verlag von Braun & Co.
CAPSTADT.

"DAS CAPLAND" hat sich zur Aufgabe gemacht, die Interessen der deutschen Ansiedler in Süd-Afrika nach Kräften zu vertreten, eine engere Verbindung der Deutschen unter einander herbeizuführen und sie von allen wichtigen Vorgängen im Mutterlande und allen übrigen Staaten durch sorgfältige Berichterstattung zu benachrichtigen. Aufsätze aus dem Gebiete der Volkswirthschaft, unterhaltende und belehrende Mittheilungen, Romans und Erzählungen schliessen sich den politischen Berichten an.
Abonnementspreis: per 3 Monate 6 sh. —6 Monate 11 sh.—jährlich 1 Pfd. St. pränumerando.
Inserat-Preise: Einspaltig per Zoll 2sh und doppelspaltig 5 sh.—Bei stehenden Anzeigen Rabatt von 5, 10 resp. 15% bei resp. 12monatlichen Anzeigen
Probe-Nummern gratis und franco.

Hope's Groote Haarhersteller behaalt de overwinning over alle andere! Een onweerlegbare Daadzaak.

Amerikaansch Oorlogschip *Lancaster*, Rio de Janeiro, Brazillië, 24 October 1886.

Mijne Heeren!
IK zal u dankbaar zijn, zoo gij mij Drie Bottels Hope's Haarhersteller wilt zenden. Ik had slechts een Bottel toen ons Vaartuig de Kaapstad verliet. Het heeft wonderen bewerkt. Mijne haren, die ik sedert eenige jaren door ziekte verloren had, heb ik terug bekomen, en ik wensch voort te gaan met het gebruik er van. HOPE'S Groote Haarhersteller overtreft alle andere Haarherstellers ter Wereld. Gelieve de bottels te zenden aan de zorg van B. STEVENSON, Trafalgar Plein, Londen.
De uwe,
G. GULLIDSEN.

Aan Dr. C. F. JUZITZ & Co., Kaapstad, Eenige Agenten voor Zuid Afrika.

Bovenstaande getuigenis is van bijzondere waarde, als komende van het land der Haarherstellers.

☞ Wij wenschen hier nog bij te voegen den volgenden raad aan hen die de wonderbare uitwerking van H. H. H. reeds hebben ondervonden, om niet te spoedig op te houden met het gebruik er van voor dat de haren genoegzame sterkte verkregen hebben, want daartoe zou men ligtelijk deszelfs groei kunnen belemmeren, of de haren wederom verliezen. Volhardt er mede zoo lang mogelijk, al zij het dan met langere tusschenpoozen.

ROOK-TABAK.

OTTO LANDSBERG & Co.'s TABAK is bij Boeren en alle andere Rookers bekend als de beste, zuiverste en vrij van alle schadelijke bijvoegselen. OTTO LANDSBERG & Co.'s BEROEMDE (Prijs-Medaille.) SNUIF door geheel Zuid Afrika bekend en gebruikt, is een Boer zijn hoogste genot. Stoom-Tabak-Fabriek, 19 en 21 Kortemarktstraat. Kaapstad.

KENNISGEVING.
J. G. DE KOCK
(vroeger bij de heeren FAIRBRIDGE en ARDERNE),
Procureur en Notaris Publiek.
Procuraties re Transvaalsche Claims behoorlijk geattesteerd, Akten van Transport en Verbanden gepasseerd, Leeningen tot stand gebragt, Huwelijkskontrakten en alle andere Notarieele Akten gepasseerd, Rekeningen gekollekteerd, zaken waargenomen in Hoog Geregts- en Magistraatshof, te Wellington en Paarl; Kantoor naast aan den heer Blignaut's huis, Kerkstraat, Wellington.

WESTELIJKE PROVINCIE SPOORWEG.
TIJDTAFELS VAN AF 1 AUG. 1886.

KAAPSTAD—KIMBERLEY EN P. ELIZAB.

STATIES.					
Vertrek van	v.m.	n.m.		n.m.	n.m.
KAAPSTAD v ..	7.40	4.25	..	1.0	6.0
Woodstock	7.44	4.30	..	..	..
Zoutrivier Junctie ..	7.52	4.38	..	1.8	6.15
Maitland	7.55	4.40	..	..	
Ak. Durbanweg Junc.	8.25	5.10	..	..	..
Vert. do. ..	8.27	5.15	..	..	..
Kraaifontein ..	..		..	..	...
Muldersvlei Junctie	9.51	6.43	n.m.	..	..
Klapmuts .. .	10.9	6.55	7.0	..	7.50
Paarl..	10.38	..	7.25	2.36	8.15
Lady Grey Brug ..	10.49	..	7.37	2.44	8.25
Ank. WELLINGTON v	11.10	..	7.55	3.2	8.49
Vert. do. ..	11.25		..	3.7	9.9
	n.m.	..			
Hermon	12.20	..	..	3 46	10.6
Piketberg Weg ..	1.0	..	..	4.14	10.44
Tulbagh Weg ..	1.26	..	..	4.30	11.12
Artois Molen s ..	...	..	..	..	..
Ceres Weg	2.10	..	..	5.1	11.55
					v.m
Breederivier ..	2.38	..	..	..	12.24
Goudini Weg .	3.8	..	..	..	12.54
Aank. WORCESTER v	3.35	..	..	6.2	1 20
Vert. do. .	..	..	..	6.20	2.5
Hexrivier	..	..	..	...	2.46
Hexrivier Oost ..	..	..	..	7.22	3.30
Triangle	..	..	..		5.15
Ank. TOUWSRIVIER v	...	..	..	9.20	6.5
Vert. do. ...	..	..	..	9.30	6.20
Constable	..	..	..	..	7.25
Matjesfontein v ..	..			11.10	9.5
		..	..	Zat. vm	
Buffelsrivier ..	..	..	..	12.1	10.15
Grootfontein v ..	..	..	..	1.17	11.50
Bloedrivier s ..	..	..	..	..	n.m.
Prins Albert Weg ..	..	..	..	2.34	1.50
Fraserburg Weg v ..	..	..	..	3.45	3.30
Uitkijk ..	..	..	..	..	..
Letjesbosch s ..	..	..	..	4.35	4.42
Ak. BEAUFT. WEST v	..	..	..	6.0	6.15
Vert. do. ..	..	..	..	6.10	7.15
Rhenosterkop s ..	..	..	..	7.5	8.25
Nels Poort	..	..	..	7.50	9.25
Drie Zusters s ..	..	..	..	8.35	10.30
Biesjespoort.. ..	..	...	...	9.25	11.40
					v m.
Victoria West Weg	..	..	..	10.10	12.45
Braak Poort ..	..	...	..	10.45	1.31
Richmond Weg ..	..	...	.	11.35	2.35
				n m.	
Deelfontein s ..	..	..	..	12.30	3.40
Mijnfontein.. ..	..	..	..	12.55	4.15
Ak. DE AAR JUNC. v	..	..	..	1.45	5.15
Vert. do. ..	...	..	..	2.5	5.55
Houtkraal	..	..	..	3.10	7.15
Potfontein	..	..	..	3.45	8.5
Pauwpan s	..	..	..	4.15	8.51
Krankuil s	..	..	..	4.45	9.43
Ak. ORANJERIVIER v	..	..	..	5.20	10.30
Voor P. Eliz. zie onder					
Vert. do. ..	..	..	..	5.30	10.45
Witteputs s ..	..	..	..	6.25	11.35
					n.m.
Belmont	..	...	..	6.57	12.23
Graspan s	..	..	..	7.24	1.6
Honignestkloof s ..	..	..	..	7.55	1.45
Modderrivier ..	...	..	..	8.37	2.45
Spijtfontein s ..	...	..	..	9.22	3.40
Beaconsfield ..	..	..	..	10.15	4.45
Aank. KIMBERLEY v ..	..	..	..	10.25	4.55

KIMBERLEY NAAR KAAPSTAD

STATIES.				
			v.m.	n.m.
Vertrek van				
KIMBERLEY v	..	..	4.30	1.0
Beaconsfield	..	..	4.45	1.15
Spijtfontein s	...	...	5.26	2.0
Modderrivier	...	...	6.10	2.50
Honignestkloof s ...	...	...	6.51	3.35
Graspan s	..	...	7.20	4.10
Balmont	..	..	7.47	4.40
Witteputs	...	...	8.18	5.15
Aank ORANJERIVIER v ..	...	..	8.50	5.50
Vertrek do ...	...	..	9.5	6.15
Krankuil s ...	...	..	9.38	7.10
Pauw Pan s	..	..	10.6	8.0
Potfontein	..	..	10.38	8.50
Houtkraal	..	..	11.9	9.40
Aank DE AAR JUNCTIE v	..	...	11.55	10.40
			n.m.	
Vertrek do	..	...	12.10	11.20
Voor P Elizabeth zie onder				v.m.
Mijnfontein s	...	..	12.58	12.30
Deelfontein	...	.	1.25	1.10
Richmond Weg ...	..	...	2.16	2.30
Braak Poort	...	..	3.1	3.35
Victoria West Weg	..	..	3.40	4 30
Biesjespoort	...	..	4.25	5.35
Drie Zusters s ...	...	..	5.5	6.30
Nels Poort ..	..	..	5.55	7.50
Rhenosterkop s ...	..	..	6.25	8.40
Aank BEAUFORT WEST v	...	...	7.15	9.40
Vertrek do	..	..	7.25	9.55
Letjesbosch s	...	...	8.39	11.10
Uitkijk	...	...	..	..
				n.m.
Aank FRASERBURG WEG	...	...	9.45	12.25
Vertrek do	..	..	9.48	12.35
Prins Albert Weg ...			11.6	1.57
			Woensd	
Bloed Rivier s	...	..	v.m.	..
Grootfontein v ...	..	..	12.32	3.42
Buffelsrivier	...	..	1.38	4.52
Matjesfontein v	...	..	2.34	6.25
Constabel	..	..	..	7 50
Aank TOUWS RIVIER v ..	...	..	4.24	8.40
Vertrek do ...	.	..	4.30	10.25
Triangle	..	..	5.16	11.25
				v.m.
Hex Rivier Oost ...	...	..	6.18	1.0
Hex Rivier ..	..	..	6.31	1.20
Aank WORCESTER v ...	...	v.m.	7.9	2.5
Vertrek do ...	...	10.20	7.14	2.25
Goudini Weg ...	...	10.50	7.36	2.53
Breede Rivier ...	...	11.18	7.58	3.21
Ceres Weg ...	...	11.50	8.22	3.50
Artois Molen s ..	...	n.m.	..	...
Tulbagh Weg ..	..	12.30	8.52	4.28
Piketberg Weg ..	...	12.55	9.9	4.55
Hermon	...	1.30	9.36	5.27
Aank WELLINGTON v ..	..	2.15	10.16	6.15
Vertrek do ...	..	2.30	10.21	6.30
Lady Grey Brug	...	2.56	10.42	6.54
Paarl	v.m.	3.11	10.50	7.8
Klapmuts ..	7.50	3.30	..	7.37
Mulders Vleij nctie	•	•	..	...
Kraaifontein ..	•	•	...	..
Durban Weg Junctie	9.32	5.18	11.55	8.35
Maitland	9.55	5.41	..	9 3
			n.m.	
Zout Rivier Junctie	10.2	5.47	12.23	9.1
Woodstock ..	10·6	5.51	..	...
Aank KAAPSTAD	10.10	5.55	12.30	9.2

☞ Passagiers voor staties tusschen Kaapstad en Worcester (inclusis) worden niet vervoerd met den sneltrein op Vrijdag.
* Zie onder voor de Stellenbossche en de Malmesbury Taklijn.
Bij de plaatsen waar de letter s staat houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn, en aan de Stations waarbij de letter v staat kan men ververschingen bekomen.

KIMBERLEY NAAR PORT ELIZABETH

STATIES.	Zaturdag alleen Alle klassen	Maandag alleen Alle klassen	Dagelijks behalve Zondag Alle klassen	Dagelijks behalve Maandag Alle klassen
	v.m.		n.m.	
Vertrek van				
KIMBERLEY	1.20	..	6.45	
Beaconsfield	1.40		7.5	
Spytfontein s ..	2.25		7.50	
Modderrivier	3.15	..	8.40	
Honignestkloof s...	4.10		9.25	
Graspan s ..	4.50		10.5	
Belmont ..	5.30		10.42	
Witteputs s	6.10	..	11.27	v.m.
Aank ORANJERIVIER v ...	6.55			2.12
Vertrek de ...	7.0		.	12.20
Krankuil s	7.55		..	1.15
Pauw Pan s	8.50		...	2.15
Potfontein	9.40		...	3.5
Hout Kraal ..	10.25		...	3.56
Aank DE AAR JUNCTIE...	11.25		...	4.55
Voor Kaapstad zie boven.	1 en 2 klasse p. m.			
Vertrek De Aar Junctie...	2.20		..	5.30
Rietfontein s ...	2.53		..	6.15
Taaiboschfontein s	3.25		..	6.58
Hanover Weg ...	3.55		...	7.43
Dwaalfontein s ...	4.23		...	2.21
Vischgat s	4.43		...	8.57
Aan NAAUWPOORT JUNC.	5.9		...	2.40
Vertrek do.	5.15		...	10.0
Bosworth	5.28		...	10.20
Carlton s ..	5.33		...	10.25
Ludlow ...	5.45		...	10.35
Sherborne s	6.3		...	10.58
Bangor s ..	6.18		..	11.18
Middelburg Weg	6.40		..	11.50
				n.m.
Tafelberg ...	7.17		..	12.33
Conway s	7.41		..	1.7
Cypress Grove s ..	7.58		..	1.33
Visch Rivier	8.21		..	2.8
Baroda ..	8.48		..	2.50
Marlow s ...	9.9		..	3.25
Aank CRADOCK ...	9.30		..	3.50
Vertrek do ..	9.38		..	4.30
Halesowen ...	9.58		...	4.55
Mortimer ...	10.22		...	5.27
Drennan	10.38		...	5.52
Witmoss	11.9		...	6.45
Thorngrove ...	11.41		...	7.38
	Zond			
	v.m.			
Kookhuis	12.14		..	8.30
Long Hope s ...	12.33		..	9.0
Middleton ..	1.4		..	9.48
Sheldon s ..	1.25		..	10.18
Commadagga ..	1 58		..	11.10
Saltaire s	2.14		..	11.40
			v.m.	
Boschmans Rivier ...	2.31		..	12.10
Aank ALICEDALE JUNC v	2.54		..	12.50
Vertrek do ...	3.0		..	1.15
Bellevue	3.48		n.m.	2.10
Sandflats v	4.8		6.10	2.40
Mimosa s	4.26		6.29	3.2
Coerney v	4.48		7.2	3.35
Addo	5.9		7.40	4.7
Taukatara s	5.35		8.19	4.43
Coega	5.54		8.48	5.11
Zwartkops Junctie ..	6.20		9.27	5.48
North End ...	6.37		9.47	6.7
Aank PORT ELIZABETH .	6.40		9.50	1 0

PORT ELIZABETH NAAR KIMBERLEY EN KAAPSTAD.

STATIES.	Zaturdag alleen Alle Klassen	Sneltrein Maandag ...	Dagelijks Alle Klassen	Dagelijks behalve Zondag alle klassen
Vertrek van	n.m.	n.m.	n.m.	
PORT ELIZABETH ..	3.0	6.8	7.0	
North End.. ..	3.7	6.14	7.6	
Zwartkops Junctie ..	3.33	6.20	7.32	
Coega	4.20	6.46	8.12	
Taukatara s ..	5.10	7.5	8.41	
Addo ..	5.53	7.32	9.25	
Coerney v	6.35	7.57	10.7	
Mimosa s	7.9	8.19	10.41	
Saudflats	7.20	8.43	11.25	
Bellevue	..	9.13	12.6	
Aank. ALICEDALE JUNC. v	..	9.45	12.46	
Vert. do.	..	10.0	1.5	
Bschmansrivier ..	..	10.27	1.45	
Saltaire s ..	..	10.47	2.15	
Commadagga ..	..	11.7	2.50	
Sheldon s ..	..	11.36	3.40	
Middleton ..	..	11.56	4.15	
		Dingsdag v.m.		
Long Hope s ..	..	12.25	5.5	
Kookhuis ..	...	1.0	5.50	
Thorngrove ...	...	1.32	6.40	
Witmoss ...	...	2.15	7.40	
Drennan ...	...	2.45	8.21	
Mortimer ...	...	3.6	8.50	
Halesowen ...	...	3.35	9.30	
Aankomst CRADOCK v	..	3.55	10.0	
Vertrek do.	..	4.5	10.20	
Marlow s	...	4.22	10.46	
Baroda s	...	4.44	11.18	
			n.m.	
Visch Rivier ...	..	5.15	12.8	
Cypress Grove s .	..	5.37	12.42	
Conway s ..	..	5.55	1.8	
Tafelberg ..	..	6.25	1.55	
Middelburg Weg...	..	7.0	3.5	
Bangor s ...	..	7.19	3.35	
Shertorne s	..	7.37	4.7	
Ludlow ...	..	7.55	4.35	
Carlton s ...	..	8.7	4.47	
Bosworth s	..	8.10	4.53	
Ank. NAAUWPOORT JNC. v	..	8.23	5.15	
Vert. do.	..	8.30	5.5	
Vischgat s...	..	8.58	6.34	
Dwaalfontein s ...	..	9.19	7.10	
Hanover Weg ...	.	9 48	8.0	
Taaiboschfontein s	...	10.18	8.48	
Rietfontein s ...	...	10.52	9.40	
Aank. DE AAR JUNCTIE...	...	11.25	10.30	
Voor Kaapstad zie boven.		1st. 2de. 3de Kl. n.m.		
Vertrek De Aar Junctie...	...	12.50	11.30 • (Behalve op Zaturdag.)	m.v.
Houtkraal... ...	...	2.7		12.45
Potfontein ...	..	2.57		1.35
Pauwpan s ...	..	3.44		2.16
Krankuil s...	..	4.28		3.0
Aank. ORANJERIVIER v ...	..	5.15		3.50
Vert. do.	..	5.50		4.5
Witteputs s ...	..	6.25		4.50
Belmont ...	..	6.57		5.32
Graspan s ..	..	7.24		6.8
Honignestkloof s ..	..	7.55		6.51
Modderrivier ...	..	8.37		7.50
Spijtfontein s ...	..	9.22		8.40
Beaconsfield ...	..	10.15		9.40
Aankomst KIMBERLEY ..	..	10.25		9 50

MALMESBURY TAKLIJN.

HEEN.

STATIES.	Dagelijks behalve Zondags.	Dagelijks behalve Zondags.
Vertrek van	v.m.	n.m.
KAAPSTAD	7.40	4.25
Aank Durban Weg ...	8.25	5.10
Vertrek do ...	9.0	5.20
Kraaifontein s ...	9.25	5.45
Klipheuvel ...	10.0	6.20
Kalabas Kraal ...	10.32	6.51
Abbotsdale s ...	10.47	7.6
Aank MALMESBURY ...	11.5	7.15

TERUG

STATIES.	Dagelijks behalve Zondags.	Dagelijks behalve Zondags.
Vertrek van	v.m.	n.m.
MALMESBURY...	6.30	2.40
Abbotsdale s ...	6.44	2.54
Kalabas Kraal ...	7.7	3.19
Klipheuvel ...	7.41	3.50
Kraaifontein s ...	8.10	4.30
Aank Durban Weg ...	8.32	5.5
Vertrek do ...	8.35	5.18
Aank KAAPSTAD ...	9.20	5.55

STELLENBOSSCHE TAKLIJN.

HEEN.

STATIES.	Dagelijks behalve Zondags.	Dagelijks behalve Zondags.
Vertrek van	v.m.	n.m.
KAAPSTAD	7.40	4.25
Aank Durban Weg ..	8.27	5.10
Vertrek do ..	8.32	5.15
Kuilsrivier ..	8.40	5.24
Eerste Rivier ..	8.59	5.42
Lyndoch ..	9.8	5.51
Vredenberg ..	9.15	5.57
Bosman's Xing s ...	9.21	6.7
STELLENBOSCH ...	9.32	6.14
Aank Mulders Vlei Junc	9.50	6.42

TERUG.

STATIES.	[illegible]	[illegible]	Zond...
Vertrek van	v.m.	n.m.	v.m.
Mulders Vlei Junc ..	8.3	3.53	7.48
STELLENBOSCH	8.27	4.14	8.9
Bosman's Xing s	...	...	..
Vredenberg ...	8.42	4.29	8.24
Lyndoch ...	8.49	4.37	8.32
Eerste Rivier ...	9.4	4.43	8.46
Kuilsrivier ...	9.22	5.5	9.3
Vank Durban Weg ...	9.30	5.15	9.19
Vertrek do ..	9 .32	5.18	9.16
Aank KAAPSTAD	10.10	5.55	9.55

De Paarlsche Bank
PAARL.
OPGERIGT, SEPTEMBER 1852.

Nominaal Kapitaal... ... ... £41,430
Opbetaald Kapitaal... 13,810
Reservefonds 11,810

DIRECTEUREN:
Wel-Edele Heer J. A. BERNHARDI, Voorzitt;
„ „ GIDEON JOUBERT, W.Zoon.
„ „ SEB. V. VAN NIEKERK.
„ „ JACS. J. BLIGNAUT.
„ „ A. J. MARAIS, J.Zoon.
„ „ P. J. MALHERBE, GEO.Zoon.
„ „ GIDEON J. MALHERBE.
„ „ F. J. HUGO, SR.
„ „ M. D. MALHERBE, SR.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Discounto te beslissen.
Agent Kaapstad: *Union Bank*.
J. J. F. LE ROUX, Kassier.

"De Zuid Afrikaan" en "Volksvriend"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £.. 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden Drie Volle Bladen per week toegezonden.
☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Adelaide - - C. Callaghan.
Alice - - Geo. Murray.
Aliwal Noord - - J. J. Herfst.
Barrydale - - D. Z. De Villiers.
Beaufort West - - P. Teske.
Belmont, Griqualand West J. J. de Kock.
Boshof - - - Iz. de Villiers.
Bredasdorp - - John Taljard.
Britstown - - T. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp - - Philip Snijman.
Colesberg - - J. L. Knobel.
Ceres - - Jos. Fourie
Caledon - - J. Esterhuysen.
Calvinia - - H. van Reenen.
Cradock - - A. Metcalf.
Clanwilliam - - J. H. Norgarb.
Dordrecht - - J. S. Van Zijl.
Durban - - Lindenberg & Dreyer.
Diamantvelden - - S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal H. T. Buhrman
Embokotwa - - T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek - - J. C. le Roex.
Fraserburg - - Geo. Hodgson.
Fauresmith - - "Executeursk. & Trust Maatschappij.
George - - J. Kretzen.
Goudine - - T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet - - A. P. Van den Berg.
Heidelberg - - P. W. J. Bosman.
Humansdorp - - Chabaud & Yates.
Hanover - - C. Nathan.
Hope Town - - M. C. Louw.
Hopefield - - D. M. Slabber.
Jacobsdal - - J. W. B. De Villiers.
Knysna - - P. Metelerkamp.
Koranaland - - G. Schonken.
Kroonstad - - H. J. Morkel.
Krakeelrivier - - Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale) A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.) C. C. Cloete.
Ladybrand - H. P. van Heerden.
Maraisburg - - D. F. Marais.
Malmesbury - - J. J. van Aarde. / C. de Greeff, D.zn.
Middelburg - - J. L. Pretorius.
Murraysburg - - G. S. Hauptfleisch.
Moddergat - - J. W. L. Hofmeyr.
Molteno - - H. R. A. Poth.
Mosselbaai - - E. Meyer, N.zn.
Montagu - - P. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg - - G. W. D. Rust.
Napier - - E. G. Bell.
Namaqualand - - J. G. Fischer.
Nazareth - - P. J. Naudé.
Olifantsrivier - - S. P. van Ellewee.
Paarl - - T. Roos, T.zn. / D. J. A. van der Spuij
Pearston - - A. J. Myburgh.
Petrusville - - P. J. de Vaal.
Philadelphia - - H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown - - R. Röper.
Piquetberg - - J. H. P. Zoer.
Pietermaritzburg - - G. A. F. de Graaf.
Porterville - - Geo. Laurence & Co.
Potchefstroom - - C. M. Douthwaite.
Pretoria - - Transvaal Executeursk
Prieska - - P. J. van der Merwe Jr
Riversdale - - L. H. Meurant.
Richmond - - J. L. Conradie.
Riebeek West - - F. Russouw.
Robertson - - J. A. Neethling.
Riebeekskasteel - - D. Krige.
Somerset West - - Johan Theunissen
Stellenbosch - - W. J. de Kock.
Swellendam - - G. Reinecke.
Saldanhabaai - - J. C. Stephan.
Schietfontein - - — Sterrenberg.
Sutherland - - C. A. Engela.
Somerset Oost - - A. H. Hofmeyr
Tarkastad - - E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P.O. Welgevonden (dist. Uitenhage) R. W. Mohr.
Tulbagh - - H. Fagan.
Uitenhage - - A. de Villiers
Utrecht (Transvaal) - H. L. Neethling.
Uniondale - - G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp - - P. B. Van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O. D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg - - D. P. v. d. Hever.
Villiersdorp - - W. Roux.
Victoria West - - J. B. Auret & Zoon.
Wijnberg - - G. de Kock.
Winburg - - A. Reeders.
Winterberg, F. Beaufort R. Stavenhagen.
Wellington - - F. G. Malherbe. / J. F. Pentz & Co.
Willowmore - - A. W. Dill.
Worcester - - J. G. de Wet.
Wakkerstroom - - D. D. Bierman, Jr.

NEDERLAND.—Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

MALMESBURY
Executeurskamer en Voogdijmaatschappij.
OPGERIGT IN OCTOBER 1864.
INGELIJFD BIJ ACTE VAN PARLEMENT No. 34, 1864.

DIRECTEUREN:
De WelEd. Heer H. G. GREEFF, Voorzitter
„ „ T. A. J. LOUW, L.W.V.
„ „ G. W. D. RUST
„ „ F. C. LOCHNER
„ „ Js. HODGES
„ „ A. G. WATERMEYER
„ „ P. RYAN.

AUDITEUREN:
De Wel-Edele Heeren
H. COSNETT. | H. R. B. GREEFF

B. WETHMAR, Secretaris.

Directeuren vergaderen elken DINGSDAG voor het doen van Bezigheden.

Van Noorden & De Villiers
AFSLAGERS, COLLECTEURS,
Generale en Wets-Agenten
VENDU-KAMERS:
STRAND-STRAAT, KAAPSTAD.

Gedrukt en uitgegeven door JAN REGTER, handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein, Kaapstad.